

Koirien ilmakuljettaminen Euroopan Unionin sisällä

Aliisa Seppä

Opinnäyte

Liiketalouden koulutusohjelma

2011

Liiketalouden koulutusohjelma

<p>Tekijä tai tekijät Aliisa Seppä</p>	<p>Ryhmä tai aloitusvuosi 2009</p>
<p>Opinnäytetyön nimi Koirien ilmakuljettaminen Euroopan Unionin sisällä</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 42+14</p>
<p>Ohjaaja tai ohjaajat Soile Kallinen</p>	
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää koirien kuljettamista lentäen Euroopan Unionin (EU) sisällä. Tutkimuksen avulla kuvattiin koirien ilmakuljetusta käytännössä. Opinnäytetyön lähtökohtana oli koirien lentokuljetuksia koskevat määräykset ja säädökset. Lisäksi opinnäytetyössä esitettiin ennen lentomatkaa tehtävät pakolliset toimenpiteet.</p> <p>Opinnäytetyöllä ei ollut erillistä toimeksiantajaa. Tutkimusaineiston teoriaosuus oli koottu kirjallisuudesta ja Internetistä löytyvästä materiaalista. Lähteinä oli käytetty eri maiden virastojen Internet-sivustoja. Teoriaosuudessa tarkasteltiin eläimiin liittyvää lentologistiikkaa ja sitä koskevia erilaisia säädöksiä. EU:n sisällä tärkeimmät säädökset ovat International Air Transport Association (IATA), joka käsittää elävien eläinten ilmakuljetusten (LAR) standardit ja Eviran (Elintarviketeollisuusvirasto) Euroopan Unionin säädöksiin perustuvat määräykset koirien tuonnista ja viennistä EU-maiden sisällä.</p> <p>Opinnäytetyön empiirinen osuus koostuu survey-tutkimuksesta ja sen tuottamista tuloksista. Tutkimustuloksia tarkasteltiin sekä kvantitatiivisesti että kvalitatiivisesti. Kyselyn toteutus sekä osa vastausten analysoinnista tehtiin sähköisen Webropol- palvelun avulla. Kysely suoritettiin useilla koira-aiheisilla Internet-sivustoilla. Ne olivat: suomi.24.fi, koirat.com, lemmikkipalstat.net, petsie.fi, snjfi.asiakkaat.sigmatic.fi. Näiden lisäksi laitoin kyselyn myös omille kotisivuilleni (erakkoluola.suntuubi.com) sekä facebookiin ryhmän päivän peili (@ lemmikkipalstat) sivuille. Kysely toteutettiin aikavälillä 16.3.–28.3. 2011 ja siihen vastasi 76 henkilöä.</p> <p>Opinnäytetyön tulokset osoittivat, että 77 % vastaajista piti koirien ilmakuljetusta koskevia säädöksiä selkeinä ja matkustamista EU-maiden välillä vaivattomana. Suurin osa (93 %) ilmoitti matkustavansa koirien kanssa jatkossakin lentoteitse. Vastaajien mielestä Eviran tiedottaminen on asiallista, mutta muutoksista ilmoittamista viiveellä kritisoitiin.</p> <p>Opinnäytetyön perusteella koirien ilmakuljetukseen erikoistuvalla yritykselle ei ole tarvetta. Neuvontaan keskittyvä liiketoiminta voisi sen sijaan olla kannattava, sillä osa koiria ilmakuljettavista kokee tarvitsevansa apua ajantasaisen tiedon löytämiseen.</p>	
<p>Asiasanat Koirien ilmakuljetus, Live Animals Regulations (LAR), International Air Transport Association (IATA), Evira, koirien tuonti ja vienti</p>	

Degree Programme in Business Administration

<p>Author or authors Aliisa Seppä</p>	<p>Group or year of entry 2009</p>
<p>The title of thesis Air transportation of dogs within the European Union</p>	<p>Number of pages and appendices 42+14</p>
<p>Supervisor or supervisors Soile Kallinen</p>	
<p>The objective of the thesis was to explore the transportation of dogs by air carriage within the European Union (EU). The thesis described the air transportation of dogs in practice. The basis of the thesis was to present the rules and regulations regarding the transportation of dogs by air. The study also presents all the pre-flight requirements including veterinary certificates.</p> <p>The theoretical framework was based on literature and material found on the Internet. The study used Internet pages of agencies from different countries, the International Air Transport Association (IATA), Evira (Finnish Food Safety Authority) as its main sources. The study examined rules and regulations of air transportation, import and export of live animals within the EU.</p> <p>The study was carried out in the form of a survey, placed out on the Internet on different dog affiliated Internet-pages. The results of the study were analyzed both quantitatively and qualitatively, the survey was carried out with the Webropol-software. The survey was conducted 16.3.-28.3. 2011, and 76 people took part in it.</p> <p>The results of this study showed that 77% of correspondents thought that the rules and regulations that were available at the time of the survey was clear and they thought that the travel between EU countries was effortless. The majority of the correspondents felt that the information provided by Evira was factual, but potential changes were criticized to be reported with a long delay.</p> <p>On the basis of this thesis there is no need for companies that specialize in dog transportation. Consultancy business focused on helping people with the rules and regulations regarding the subject could have a small but limited market.</p>	
<p>Key words Air transport of dogs, Live Animals Regulations (LAR), International Air Transport Association (IATA), Evira (The Food industry agency), Import and export of dogs</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimusongelma ja sen rajaus.....	1
1.2	Keskeiset käsitteet	3
1.3	Työn rakenne ja sen kuvaus	4
2	Kirjallisuuskatsaus	5
2.1	Logistiikka	5
2.2	Lentologistiikka	7
2.2.1	Matkustajaliikenne	8
2.2.2	Rahtiliikenne.....	9
2.3	Koiran kuljetus lentokoneessa.....	9
2.3.1	Koira matkustamossa.....	9
2.3.2	Koira matkatavarana	10
2.3.3	Koira rahtina	11
2.4	IATA.....	12
2.4.1	IATA:n elävien eläinten lentokuljetuksia koskevat määräykset.....	13
2.4.2	Koiranomistajan vastuu	13
2.4.3	Kuljetusyrityksen vastuu.....	14
2.4.4	Kuljetuslaatikon vaatimukset	15
2.5	Koiran tuontia ja vientiä koskevat säädökset EU:n sisällä.....	17
2.5.1	Lemmikkieläinpassi	18
2.5.2	Koiran ei-kaupallinen tuonti ja vienti EU:n sisällä.....	18
2.5.3	Koiran ei-kaupallinen vienti Ruotsiin, Maltalle, Iso-Britanniaan ja Irlantiin muista EU-maista.....	19
2.5.4	Koiranpennun ei-kaupallinen tuonti Suomeen EU-maista.....	23
2.5.5	Koiran kaupallinen tuonti ja vienti EU:n sisällä	24
2.6	Työn viitekehys.....	25
3	Tutkimusmenetelmät ja aineisto.....	27
3.1	Käytetyt menetelmät	27
3.2	Aineiston keruu	27
3.3	Tuloksien esittäminen.....	28
3.3.1	Taustatiedot.....	28

3.3.2	Miksi koiria on kuljetettu.....	29
3.3.3	Evira	31
3.3.4	IATA ja lemmikkieläinpassi	32
3.3.5	Koirien kuljettaminen lentäen ja EU	32
3.3.6	Tuonti ja vienti säädökset.....	33
3.3.7	Lentäminen koiran kanssa.....	35
3.3.8	Muuta aiheeseen liittyvää.....	35
3.4	Tulosten tulkinta.....	36
4	Johtopäätökset.....	38
5	Pohdintaa.....	40
5.1	Opinnäytetyö prosessina	41
	Lähteet.....	43
	Liitteet.....	50
	Liite 1. Rahtikirjan etu- ja takapuoli	
	Liite 2. Lemmikkieläinpassi	
	Liite 3. ISO 11784 ja 11785 standardit	
	Liite 4. Lupahakemus koiranpennun viennille Ruotsiin	
	Liite 5. Kasvattajantodistus	
	Liite 6. Kyselylomake	
	Liite 7. Kyselylomakkeen saateteksti	

1 Johdanto

Opinnäytetyöni aihe löytyi vapaa-ajan harrastukseni parista. Olen aina ollut kiinnostunut eläimistä ja etenkin koirista. Itselläni on tällä hetkellä kaksi koira ja lähipiirissäni on muita koiranomistajia, jotka harkitsevat koiran hankintaa tai ovat jo hankkineet koiran ulkomailta.

Koiria tuodaan maahan ja viedään maasta monessa eri tarkoituksessa. Erilaiset näyttelyihin ja kilpailuihin liittyvät tapahtumat sekä astutustoiminta ovat yleisimpiä syitä miksi koirien kanssa matkustetaan ulkomaille. Koiria kuljetetaan monella eri liikennevälineellä riippuen mm. siitä kuinka kaukana määränpää sijaitsee. Lentoteitse matkustaminen, etenkin pitkillä matkoilla, on yleistä. Koirien kuljetuksia maasta toiseen säätelevät monet erilaiset kansainvälisesti sitovat säädökset.

Opinnäytetyössäni keskityn tarkastelemaan koiran kuljettamista lentoteitse Euroopan Unionin (EU) sisällä. Lentokoneella matkustaminen mahdollistaa nopeamman siirtymisen paikasta toiseen kuin muilla liikennevälineillä. Etenkin pitkillä ja rasittavilla matkoilla se on ylivoimainen matkustusmuoto, koska se lyhentää huomattavasti koirien matkustamiseen käytettävää aikaa.

Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää erilaisia koirien lentokuljettamiseen kuuluvia tekijöitä. Opinnäytetyöhöni kokoan tietoa siitä, mitä kaikkea tulee ottaa huomioon koirien lentokuljettamisessa EU:n sisällä. Opinnäytetyössäni tarkastelen koirien lentokuljetuksen logistiikkaa sekä koiran kanssa lentoteitse matkustamiseen tarvittavaa välineistöä ja dokumentteja. Opinnäytetyöni pyrkii selvittämään koiranomistajien kokemuksia lentomatkustamisesta koiran kanssa ja matkustamiseen tarvittavien tietojen hankkimisesta.

1.1 Tutkimusongelma ja sen rajaus

Opinnäytetyöni tutkimusongelman lähtökohtana on koirien lentokuljettaminen EU:n sisällä. Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata koirien kuljettamista lentoteitse, minkälaista välineistöä siihen tarvitaan ja millaisia määräyksiä on olemassa koirien lentokuljettamisesta EU:n sisällä.

Tutkimusongelmaan liittyviä kysymyksiä

- Minkälaiset määräykset rajoittavat koirien kuljettamista lentoteitse EU:n sisällä?
 - Miten tarvittavat tiedot ovat saatavilla?
 - Mitä erilaisia tekijöitä tulee ottaa huomioon matkaa suunnitellessa?
 - Mitä koirien terveydentilaan liittyviä tekijöitä tulee huomioida?
 - Millaisia dokumentteja tarvitaan?
- Kuinka koiran kuljettaminen lentoteitse käytännössä sujuu?
 - Millaisia lentokuljetusmuotoja on olemassa?
 - Miten koiria kuljetetaan lentokoneessa?

Opinnäytetyöni tavoitteena on selvittää mahdollisimman kattavasti koiran kanssa lentomatkustamiseen liittyviä tekijöitä. Tutkimuksen avulla selvitän tietojen saatavuutta, niiden kattavuutta sekä ymmärrettävyyttä. Tutkimukseni tavoitteena on selvittää mahdollisia puutteita ohjeistuksissa ja esittää niihin parannusehdotuksia. Tutkimuksella pyrin auttamaan koiran kanssa EU:n sisällä lentoteitse matkustavia löytämään kanavia, mistä tarvittavat ja ajantasaiset tiedot ovat helposti saatavilla.

Opinnäytetyössä tarkastelen pelkästään EU:n sisällä tapahtuvaa eläinten lentokuljetusta. Rajasin tutkimuksen koskemaan yksinomaan koiria, koska niiden kanssa lentäen tapahtuva matkustaminen kiinnostaa minua itseäni. EU:n alueen valitsin siksi, koska se on tarkkaan rajattu alue ja lentokuljetusta ohjaavat säädökset koskevat koko aluetta. Ilman tätä rajaamista tutkimusalueesta olisi tullut liian laaja ja se olisi vaikeuttanut tutkimusaiheen käsittelyä.

Tutkimukseni lähtökohtana on International Air Transport Associationin (IATA) laatima standardisto (Live Animals Regulations) elävien eläinten kuljettamisesta lentoteitse sekä EU:n säädökset. Rajaan tutkimukseni ulkopuolelle lentoyhtiöiden omat säädökset, jotka koskevat koirien lentokuljettamista. Suurin osa lentoyhtiöistä noudattaa kuitenkin IATA:n laatimaa standardistoa. Sen lisäksi monet ovat tehneet lisätarkennuksia ohjeisiin. Rajaan myös itse lentoyhtiöt opinnäytetyöni ulkopuolelle, koska tutkimukseni lähtökohtana on IATA:n laatima standardisto eikä eri lentoyhtiöiden luomat lisäykset sii-

hen. Jos ottaisın lentoyhtiöt mukaan opinnäytetyöhöni, tulisi siitä aivan liian laaja eikä niiden mukaan ottamisella olisi mitään todellista merkitystä tutkimuksen lopputuloksen kannalta.

1.2 Keskeiset käsitteet

Kaupallinen tuonti ja vienti

Koirien kaupallinen tuonti on kyseessä silloin kun koira on tarkoitettu luovutettavaksi tai edelleen myytäväksi uudelle omistajalle. Kaupallisesta tuonnista on kyse myös silloin jos koira ei matkusta omistajansa tai muun eläimestä kuljetuksen aikana vastaavan henkilön mukana. Mikäli koira on tarkoitettu elinkeinon harjoittamiseen, on sen tuonti luokiteltava kaupalliseksi tuonniksi.

Ei-kaupallinen tuonti ja vienti

Ei-kaupallinen tuonti on kyseessä silloin kun koira matkustaa omistajansa tai muun eläimestä kuljetuksen ajan vastaavan henkilön mukana eikä koiraa ole aikomus myydä tai luovuttaa uudelle omistajalle.

EVIRA

Evira (Elintarviketeollisuusvirasto) aloitti toimintansa 1.5.2006. Sen tehtävänä on varmistaa tutkimusten ja valvonnan avulla elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu sekä kasvien ja eläinten terveys. (Evira 2011a.)

IATA

IATA (International Air Transport Association) on kansainvälinen ilmakuljetusliitto, joka edustaa ja palvelee lentoyhtiöitä maailmanlaajuisesti. Lentoyhtiöiden lisäksi IATA:n yhteistyötahoja ovat viranomaiset, matkatoimistot ja rahdinvälittäjät. IATA:n tavoitteena on mm. edistää turvallisia ja luotettavia lentoliikennepalveluja, kehittää kustannustehokkaita ja ympäristöystävällisiä standardeja sekä toimintamalleja kansainvälisten lentokuljetusten edistämiseksi. (IATA 2011a.)

LAR

LAR (Live Animals Regulations) on IATA:n laatima maailmanlaajuinen standardisto eläinten turvalliseen kuljettamiseen lentoteitse. (IATA 2010b.)

1.3 Työn rakenne ja sen kuvaus

Opinnäytetyöni rakentuu johdannosta, jossa lyhyesti kerron miksi valitsin tämän aiheen sekä siitä mikä on tutkimukseni tarkoitus. Kirjallisuuskatsauksessa, toisin sanoen teoriaosuudessa tarkastelen koirien kuljettamisen logistiikkaa. Opinnäytetyön lähtökohtana on IATA:n standardisto elävien eläinten lentokuljettamisesta sekä EU:n laatimat säännöt koirien matkustamiseen Unionin sisällä.

Opinnäytetyöni empiriaosuus perustuu Internetissä suorittamaani kyselyyn. Kyselyn tuloksia tarkastelen sekä kvalitatiivisesti että kvantitatiivisesti. Avointen kysymysten vastauksia tarkastelen lähinnä kvalitatiivisesta näkökulmasta, kun taas muita kysymyksiä enemmän kvantitatiivisesti. Tutkimuksen luotettavuutta ja saatuja tuloksia mitaan reliabiliteetin ja validiteetin avulla. Lopuksi esitän johtopäätökset sekä pohdiskeluni tutkimuksen antamien tulosten pohjalta.

2 Kirjallisuuskatsaus

Opinnäytetyön teoriaosuudessa tarkastellaan aihetta logistiikan ja siinä erityisesti lentologistiikan lähtökohdista. Kuvailen myös jonkin verran lentokuljetuksia yleisellä tasolla. Teoriaosuuden suurimman osa-alueen muodostavat IATA:n ja EU:n säädökset, jotka koskevat koirien lentokuljettamista yleisesti sekä EU:n sisällä.

Suuri osa opinnäytetyön lähdeaineistosta on julkaistu Internet-muodossa mm. Eviran ja eri EU-maiden sivustoilla. Lähteenä käytetään myös IATA:n Live Animals Regulations julkaisua 2008, joka sisältää elävien eläinten lentokuljetusta koskevat säännökset.

2.1 Logistiikka

Logistiikasta puhuttaessa helposti ajatellaan vain tavaroiden kuljetusta ja varastointia, vaikka se kattaa paljon muutakin. Käsitteenä logistiikka on vielä nuori, vaikka yritysten perustoimintona se on vanha. Nykyinen logistiikkakäsite on syntynyt kuvaamaan yritysten materiaalisten hyödykkeiden koordinoititehtäviä. Näiden tehtävien hoitaminen käytännössä vaatii kokonaisvaltaista ymmärrystä siitä miten yrityksen tuotanto, raaka-ainevirrat, jakelu, palvelu ym. toimivat. Nykyajan logistiset ratkaisut vaativatkin tekijältään luovuutta, teknologian tuntemusta sekä taloudellisten realiteettien hallintaa. (Karrus 2000, 12-13.)

Logistiikka voidaan määritellä myös seuraavanlaisesti:

Logistiikka on materiaali-, tieto- ja pääomavirtojen, hankinnan, tuotannon, jakelun ja kierrätyksen, huolto- ja tukipalvelujen, varastointi-, kuljetus- ja muiden lisäarvopalvelujen sekä asiakaspalvelun ja –suhteiden kokonaisvaltaista johtamista ja kehittämistä. (Karrus 2000, 13.)

Logistiikan voi määritellä yksinkertaisemminkin, jolloin se ymmärretään palvelun, tuotteen tai tiedon ja rahan hallinnaksi yrityksessä asiakastarpeiden tyydyttämiseksi. (Ritvanen, Koivisto 2007, 9). Perustavoitteena logistiikassa on toimittaa oikeat tavarat niin määrältään kuin laadultaan oikeaan paikkaan oikeaan aikaan. Logistiikan tarkoituksena on saavuttaa asiakkaan haluama palvelutaso mahdollisimman pienillä kustannuksilla ja vähäisellä sitoutuneella pääomalla (raha). Kustannuksia pyritään usein alentamaan vä-

hentämällä muuttuvia kustannuksia eli varastointia ja kuljetuksia. Tämä tapahtuu esim. vertailemalla vaihtoehtoisia toimintatapoja, kuten varaston sijaintia ja kuljetusmuotoja. Tuotteet voidaan kuljettaa suoraan asiakkaalle, jolloin varastointia ei tarvita tai voidaan käyttää yhteisvarastoja jonkun muun yrityksen kanssa, jolloin omia varastoja ei tarvita. (Ritvanen, Koivisto 2007, 14.)

Monimuotoisuutensa ja taloudellisen merkityksensä takia logistiikan tulisi olla olennainen osa yrityksen strategiaa. Sen avulla yrityksen johto valvoo toimintoja, arvioi riskejä ja ennakoii tulevaisuuden näkymiä. Logistiikkaan kohdistuneen strategian päämääränä on usein kustannusten alentaminen, sitoutuneen pääoman pienentäminen ja palvelun parantaminen. (Ritvanen, Koivisto 2007, 17.)

Ihmisen siirtyminen omavaraistaloudesta markkinatalouteen on logistiikan kannalta merkinnyt tarvittavien kuljetustoimintojen jatkuvaa tarvetta erilaisten kuljetustekniikoiden kehittämiseen. Kuljetusten yksikkökustannuksia on pystytty alentamaan siirtymällä yhä suurempiin ja suurempiin yksiköihin, joita koko ajan kehittyvä kuljetustekniikka on tarjonnut. Aina vain suurempien ja kalliimpien kuljetusvälineiden taloudellinen käyttäminen edellyttää hyvää käyttöastetta. Tästä syystä kuljetustuotanto on siirtynyt suurimaksi osaksi siihen erikoistuneiden ammattimaisten kuljetusyritysten hoidettavaksi esim. DHL, VR Cargo jne. (Mäkinen, Saarialho & Timmerbacka 1992, 2-3.)

Kuljetustoimintoihin oleellisesti kuuluva osa on tavaran kuljetusmuodon valinta. Tavarakuljetukseen on valittavana neljä eri pääkuljetustapaa: maantiekuljetus, rautatiekuljetus, vesitiekuljetus ja lentokuljetus.

Maantiekuljetukset ovat näistä neljästä edellä mainituista kuljetusmuodoista joustavimpia. Maanteitse voidaan siirtää suuriakin määriä paikasta A paikkaan B. Maantiekuljetukset jakautuvat erityyppisiin kuljetuksiin esim. säännöllisiin reittikuljetuksiin, keruukuljetuksiin, jakelukuljetuksiin jne. Maantiekuljetuksen erityisvaatimukset syntyvät kuljetuskapasiteetin ja kysynnän rakenteesta, tieverkostosta ja sen rajoituksista sekä kaluston koko- ja painorajoituksista. (Karrus 2000, 97-98.)

Rautatiekuljetus on kuljetusmuoto, jonka merkitys nousee esiin suurten massojen runkokuljetuksissa. Kaikkein selvimmin edellä mainituista tavarankuljetusmuodoista rautatiekuljetukset ovat perustuneet aikataulujen täsmällisyydelle ja kiinteään rakenteensa takia se on käytöltään eniten koordinoitu tavarankuljetusmuoto. Monilla isoilla tuotantolaitoksilla on omat pistoraiteensa, joiden kautta ne pystyvät hoitamaan sekä sisään että ulos kulkevat rautatiekuljetuksensa. (Karrus 2000, 101.)

Vesiteitse kuljetetaan hyvin iso osa kansainvälisistä tavarankuljetuksista. Vesitiekuljetusten kolme päämuotoa ovat linjaliikenne, hakurahtiliikenne ja sopimusliikenne. Linjaliikenne on rahtien keräämistä tietyille välille tai reitille ja se perustuu säännöllisiin aikatauluihin. Hakurahtiliikenne perustuu joko matkarahtaukseen tai aikarahtaukseen. Vesitiekuljetukset ovat usein osa laajempaa kuljetusketjua, sillä kuljetettavat tavarat saapuvat ja lähtevät satamista joko rautateitse tai rekoilla eteenpäin. (Karrus 2000, 99-100.)

Lentokuljetus on kaikista edellä mainituista tavarankuljetusmuodoista nopein kuljetusmuoto pitkillä matkoilla. Lentokuljetus on pääkuljetusmuoto toimituksille jotka ovat kiireellisiä ja kooltaan sekä painoltaan suhteellisen pieniä. Lentokuljetuksen suhteellisen pienestä kuljetuskapasiteetista ja siitä johtuvasta kalliista yksikköhinnasta lentokuljetuksesta ei ole tullut massakuljetusmuotoa. (Karrus 2000, 101-102.)

2.2 Lentologistiikka

Lentologistiikka koostuu matkustaja- ja rahtiliikenteestä. Näitä kumpaakin ilmakuljetuksen muotoa käytetään koirien lentokuljetuksissa. Mikäli koira matkustaa omistajansa kanssa on kyseessä matkustajaliikenne, mutta jos koira matkustaa yksin on silloin kyse rahtiliikenteestä. Tästä syystä tarkastelen opinnäytetyössäni kumpaakin lentologistiikan muotoa.

Lentoliikenne on niin matkustajaliikenteen kuin lentorahdin osalta sidoksissa maailmanlaajuiseen kysyntään. Yksi suurimpia lentoliikenteen kysyntään vaikuttavia tekijöitä onkin markkinoiden globalisoituminen, mistä johtuen sekä liikematkustuksen että lentorahdin määrä on kokoajan lisääntynyt. (Rauhamäki, Mäntynen, Mäkelä, Sinisalo & Kalenoja 2006, 8-10.)

Muihin kuljetusmuotoihin verrattuna lentoliikenteen tärkein etu on sen nopeus. Lisäksi se on ainoa ajateltavissa oleva liikennemuoto, kun välimatkat ovat suuret ja käytettävissä oleva aika on rajallinen. Suurimmat lentoliikenne-alueet maailmassa ovat Pohjois-Amerikka, Eurooppa ja Aasia. Yli kaksi kolmasosaa maailman lentomatkustajista kuljetetaan näillä alueilla. (Rauhamäki ym. 2006, 32-33.)

2.2.1 Matkustajaliikenne

Lennon varaaminen käy nykyään helposti kotoa Internetin välityksellä. Matkustaja voi etsiä itselleen sopivan lentoyhteyden, tehdä tarvittavat varaukset lennolle ja ostaa muut tarvitsemansa matkaan liittyvät palvelut suoraan Internetistä. Tämä on tuonut etuja kummallekin osapuolelle. Lentoyhtiöiden etuihin lukeutuvat pienentyneet henkilökustannukset ja myynnin tehostuminen. Matkustajan etuja ovat lentomatkan suunnittelu ja osto mihin vuorokauden aikaan tahansa ja missä tahansa, edellyttäen tietenkin tarkoitukseen soveltuvaa tietoliikenneyhteyttä. (Rauhamäki Harri, Mäntynen Jorma, Mäkelä Tommi, Sinisalo Essi & Kalenoja Hanna 2006, 92.)

Matkustajan ostettua lippunsa hän saapuu määräaikaan lentokentälle, jossa hän menee lähtöselvitykseen. Lähtöselvityksessä tarkastetaan matkustajan lentolippu, henkilöllisyys ja luovutetaan lentokoneen ruumaan menevät matkatavarat. Matkaan oikeuttava tarkistuskortti (boarding pass) ja kuitit matkatavaroista annetaan matkustajalle. Monilla lentoyhtiöillä on tarjolla sähköisiä palveluita jotka nopeuttavat lähtöselvityksen tekoa. (Rauhamäki ym. 2006, 93.)

Matkustajaliikenteessä lentomatkustajien matkatavaroiden sisältöä rajoittavat lentoturvallisuuteen liittyvät kansainväliset määräykset ja sopimukset. Näiden määräysten noudattamista valvotaan turvatarkastuksilla. Kaikki lentokoneiden ruumaan menevät matkatavarat tarkastetaan, kuten myös käsimatkatavarat turvatarkastuksen yhteydessä. (Rauhamäki ym. 2006, 93.)

2.2.2 Rahtiliikenne

Lentoyhtiöiden tuloista noin 10-15 % muodostuu nykyään rahdista saatavilla tuotoilla. Lentorahdin määrän kasvattamisella on vähemmän esteitä kuin matkustajaliikenteen kasvulla, sillä rahtilennot ajoittuvat pääsääntöisesti eri vuorokaudenaikoihin ja niiden käsittelytilat ovat erillään matkustajaliikenteestä. (Rauhamäki ym. 2006, 10.)

Lentorahdista suurin osa kulkee matkustajakoneiden ruumassa ja loput varsinaisilla lentorahtiin tarkoitetuilla koneilla. Lentorahtikoneet ovat samoja konemalleja kuin matkustajakoneetkin, niiden sisätiloja on vain hieman muokattu uudelleen poistamalla yläruumassa olevat penkit. Suurin osa lentorahtikoneista palvelee ensin matkustajalento-koneina ja sen jälkeen ne muutetaan tavarankuljetukseen sopiviksi. (Rauhamäki ym. 2006, 63.)

Lentokoneiden rahtikapasiteetti on riippuvainen koneen rungon leveydestä ja matkustajakapasiteetista. Kuljetettavan tavarankuljetuksen rajoittavat rahtitilan muoto ja koko. Jokaista konetyyppiä kohden on ennalta määriteltävä minkä verran kyseisellä koneella voi kuljettaa massaa neliökilometriä kohden. (Rauhamäki ym. 2006, 66.)

2.3 Koiran kuljetus lentokoneessa

Koira voi matkustaa lentokoneessa kolmella eri tavalla: matkustamossa, matkatavarana tai rahtina. Matkustamossa matkatessa koira on sijoitettuna matkustajan edessä olevan tuolin alle kantokassissa. Matkatavarana matkaava koira on koneen rahtiruumassa koko matkan. Rahtina koira matkustaa silloin kun se on yksin liikenteessä ilman omistajaa. (Finnair 2010, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

2.3.1 Koira matkustamossa

Lentoyhtiöillä on erilaisia määräyksiä koiran matkustamisesta matkustamossa. Toiset yhtiöt rajoittavat lennoillaan koirien määrää matkustamossa, toiset taas eivät ota koiria lainkaan matkustamoon. Useimmilla lentoyhtiöillä on painorajoitus, kuinka paljon matkustamossa matkustava koira saa kuljetuslaatikkoineen painaa. Yleinen lentoyhtiöiden

asettama painoraja on kahdeksan kiloa. Ennen matkaa on varmistettava kyseiseltä lentoyhtiöltä sen asettama painoraja.

Turvamääräysten mukaan matkustamossa matkaavan koiran on matkan ajan oltava riittävin ilmarei'in varustetussa kuljetuslaatikossa tai pehmeässä laukussa, joka on tiivispohjainen ja tarkoitettu koirien kuljettamiseen. Kaikki lentoyhtiöt eivät hyväksy pehmeää kuljetuslaukkua ja se on syytä tarkistaa matkaa varatessa. Kuljetuslaatikon tai -laukun on oltava kooltaan tarpeeksi pieni mahtuakseen matkustajan edessä olevan istuimen alle. Tästä syystä kuljetuslaatikon on oltava 56x45x25 cm eli sen on täytettävä normaalin käsimatkatavarain mitat. Kuljetuslaatikon koosta johtuen matkustamossa voivat matkustaa vain pienikokoiset koirat ja pennut. (Finnair 2010, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

Koiran matkustaessa käsimatkatavarana siitä tehdään etukäteisvaraus samalla kun ostetaan henkilölippu matkustajalle. Lentolippu on hyvä ostaa matkatoimiston tai puhelinyhdistyksen kautta, jolloin lipunvaraaja pystyy varmistamaan, että kyseisen lennon eläin-kiintiössä on tilaa. Matkustamossa matkaavien eläintenkiintiöt eivät ole kovin suuret, joten varaus on tehtävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Koira on matkustajan vastuulla matkatessaan matkustamossa eikä lentoyhtiö korvaa mahdollisia vahinkoja, jos koiralle sattuu jotakin matkan aikana. (Finnair 2010, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

2.3.2 Koira matkatavarana

Koiran matkustaessa matkatavarana se kulkee omassa kuljetuslaatikossaan. Laatikolla on rahtiruomassa oma tilansa, joka on ilmastoitu, lämmitettävä ja eläin-kieljetukseen tarkoitettu. Eläin-kieljetuksiin varatun tilan koosta ja koirien koosta riippuu kuinka monta koira rahtiruomaan otetaan. Yleensä rahtiruomaan otetaan yksi - kolme eläintä. Koiran kulkiessa matkatavarana sille on tehtävä matkalippuvaraus samaan aikaan kuin henkilömatkustajallekin. (Finnair 2010, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

Koiran matkustaessa ruumassa on sen kuljetuslaatikon täytettävä IATA:n asettamat määräykset (ks.s.15). Koiran tulee pystyä seisomaan, makaamaan, kääntymään ja istumaan suorassa laatikossaan. Isojen ja painavien koirien kohdalla useimmat lentoyhtiöt asettavat vaatimuksen, että laatikon on oltava puinen. Kaikki markkinoilla myytävät koirankuljetuslaatikot eivät täytä IATA:n standardeja, joten koiranomistajan on tarkistettava, että kyseinen laatikko täyttää ehdot. (Finnair 2010, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

Kuljetuslaatikon päälle on merkittävä koiran omistajan nimi ja osoite. Lisätiedoiksi on hyvä liittää mukana seuraavan henkilömatkustajan puhelinnumero sekä koiran kutsumanimi. Tarvittavat merkinnät kuten ”Live Animals” ja ”This Side Up” on myös löydettävä laatikosta. (Finnair 2010, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

2.3.3 Koira rahtina

Koira matkustaa rahtina aina silloin kun se matkustaa yksin eli silloin, kun se lähetetään paikasta A paikkaan B ilman saattavaa henkilöä. Yksin matkustavan koiran rahtivaraus ja kirjaus lennolle tehdään kyseessä olevan lentoyhtiön rahtitoimiston kautta. (Finnair Cargo 2010b, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

Kuljetuslaatikkoa koskevat määräykset ovat rahtina kuljetettaessa samat kuin matkatarvarana. Tämän lisäksi koiran mukaan on liitettävä rahtikirja (ks. liite 1.), johon kiinnitetään koiran terveys- ja rokotustodistukset, tuontiluvat ym. tarpeelliset dokumentit. Kaikista dokumenteista on hyvä ottaa itselle kopiot, sillä jos koiran mukana kulkevat paperit hukkuvat on suuri työ hankkia ne uudelleen lähtömaasta. (Finnair Cargo 2010b, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

Koiran kulkiessa rahtina on huomioitava sääolosuhteet lähtö- ja tulomaassa. Lentokonetta lastatessa ja/tai purettaessa koira voi joutua alttiiksi epäsuotuisalle säälle, liialliselle kuumuudelle tai kylmyydelle. Sen vuoksi lentoaikataulu tulisi suunnitella niin, että sääolosuhteet olisivat mahdollisimman ihanteelliset koiralle. Esimerkiksi kesäaikaan koiralle paras matkustusaika on joko aamu- tai iltalento, jolloin yleensä ilma on vii-

lämpää. Lentokoneen rahtiruumassa lämpötila pysyy vakiona, koska se on ilmastoitu. (Finnair Cargo 2010b, Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010.)

2.4 IATA

IATA on kansainvälinen ilmakuljetusliitto, joka perustettiin vuoden 1945 huhtikuussa Kuuban Havannassa. Perustamishetkellä IATA:aan kuului 57 jäsentä (=lentoyhtiötä) 31 eri maasta. Eniten jäseniä oli Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta. Nykyään IATA:lla on 230 jäsentä 126 eri maasta, eri puolilta maapalloa. IATA:n jäsenlentoyhtiöt vastaavat n.93% kaikesta säännöllisestä kansainvälisestä lentoliikenteestä. (IATA 2011b.)

IATA on kehittänyt lukuisia kaupallisia standardeja, joiden varaan koko ilmakuljetusteollisuus rakentuu. IATA:n tehtävänä on edustaa, johtaa ja palvella sen jäseniä. IATA pyrkii lisäämään tietoa alasta nostamalla esiin lentoteollisuuden positiivisia vaikutuksia sekä kansalliseen että kansainväliseen talouteen. Järjestö valvoo myös lentoyhtiöiden etuja kaikkialla maailmassa esim. lobbaamalla katsomiaan kohtuuttomia sääntöjä ja maksuja vastaan. (IATA 2011b.)

IATA:n tavoitteena on auttaa lentoyhtiöitä niiden toiminnoissa mm. järjeistämällä prosesseja ja lisäämällä matkustusmukavuutta. Järjestö pyrkii myös lisäämään lentoyhtiöiden tehokkuutta ja vähentämään niiden kustannuksia. Turvallisuuden edistäminen on eräs IATA:n tärkeimmistä tehtävistä. Lisäksi järjestö pyrkii kehittämään lentoliikennettä yhä luontoystävällisempään suuntaan. (IATA 2011b.)

IATA pyrkii varmistamaan, että ihmiset ja tavarat voivat liikkua maailman laajuisessa lentoyhtiöiden verkostossa vaivattomasti. Lisäksi se tarjoaa tärkeää ammatillista tukea kaikille alan sidosryhmille asiantuntijapalveluiden, julkaisujen, koulutusten ja konsultoinnin avulla. IATA pyrkii myös yhtenäistämään jäseniensä välistä tiedonkulkua sekä luomaan yhtenäisiä standardeja alalle. (IATA 2011b.)

2.4.1 IATA:n elävien eläinten lentokuljetuksia koskevat määräykset

EU:n alueella koirien lentokuljetuksissa noudatetaan IATA:n laatimia standardeja elävien eläinten kuljettamisesta kaupallisilla lentoyhtiöillä. Tämä standardisto tunnetaan lyhenteellä LAR ja se on lyhennetty englannin kielen sanoista ”Live Animals Regulations”. LAR sisältää mm. määräyksiä siitä kuinka eläimiä, niin lemmikki-, koti- kuin villieläimiä, tulee kuljettaa lentoteitse mahdollisimman inhimillisesti ja turvallisesti, jotta eläinten terveydelle ja hyvinvoinnille asetetut standardit toteutuvat. (IATA 2010b.)

IATA:n standardiston lisäksi lentoyhtiöillä ja EU:n jäsenmailla voi olla omia määräyksiä, jotka koskevat esim. pieneläinten kuljettamista lentokoneessa. Tutkimuksessani keskityn ensisijaisesti IATA:n laatimiin sääntöihin koirien kuljetuksen osalta, koska EU on hyväksynyt LAR:in standardiston vähimmäisvaatimukseksi elävien eläinten lentokuljetuksessa Euroopan sisällä.

2.4.2 Koiranomistajan vastuu

IATA:n laatima standardisto LAR käyttää termiä lähettäjä kuljetuksen tilaajasta. Tässä työssä käytän lähettäjistä termiä koiranomistaja, koska hän useimmiten vastaa koiran lähettämisestä ja myös sen kanssa matkustamisesta.

Koiranomistajan tulee toimia LAR:in viimeisimmän julkaisupainoksen ohjeiden mukaisesti. LAR:in standardisto antaa ohjeita eläinten kuljetusolosuhteista matkan aikana mm. määrittämällä tarkasti kuljetuslaatikoiden koon. LAR sisältää myös määräyksiä, jotka koskevat eläinten omistajia. Koiranomistajan tulee mm. huolehtia siitä, että kaikki tarvittavat koiraa koskevat dokumentit ovat mukana. Koiranomistajan on myös ilmoitettava kuljettavalle lentoyhtiölle, mikäli koiraa on lääkitty ennen matkaa. Jos koiranomistaja ei itse matkusta koiran kanssa vaan lähettää sen rahtina määränpäähän tulee koiran kuljetuslaatikkoon kiinnittää tieto lääkityksestä, mitä lääkettä on annettu, milloin ja annostuksen suuruus. (Live Animals Regulations 2008, 2-3.)

Koiranomistajan omalla vastuulla on ottaa selvää kohdemaan asettamista erilaisista koiria koskevista säädöksistä, esim. vaadittavista rokotuksista, hyvissä ajoin ennen matkaa. Mikäli lento kohdemaahan sisältää välilaskun jossakin muussa maassa silloin on selvi-

tettava myös kyseisen maan mahdolliset omat määräykset. (Live Animals Regulations 2008, 2-3.)

LAR:in säädöksissä annetaan myös ohjeita eläinten terveydentilasta. Matkustavan koiran tulee olla riittävän hyväkuntoinen ja terve, jotta se kestää lentomatkan rasitukset. Kantavan koiran matkadokumenteissa on oltava mukana eläinlääkärin virallinen lausunto, josta käy ilmi, että koira on matkustuskunnossa ja että lentäminen ei tule aiheuttamaan ylimääräistä riskiä koiralle ja sen syntyville pennuille. (Live Animals Regulations 2008, 2-3.)

2.4.3 Kuljetusyrityksen vastuu

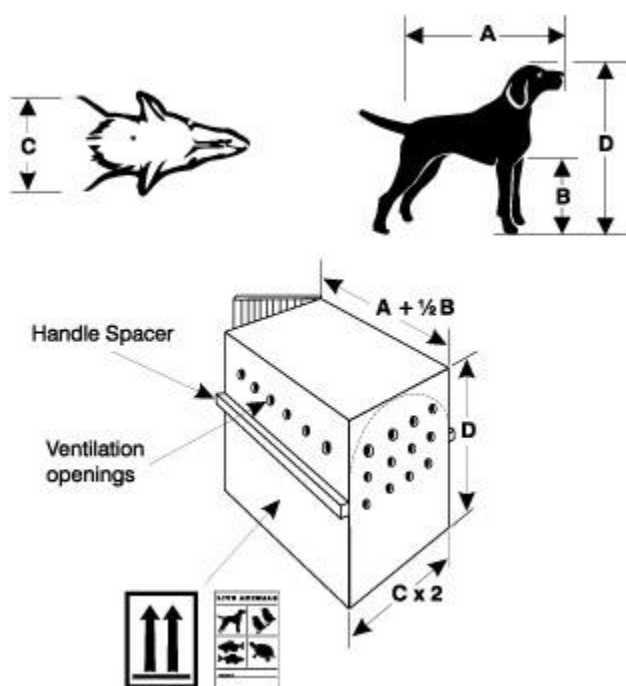
Kuljetusyrityksen tulee tarkistaa, että koiran matkustamiseen liittyvät LAR:in määrittelemät dokumentit ovat kunnossa. Näitä dokumentteja ovat mm. koiran matkalippu, tuonti- ja vientiluvat, eläinlääkärin laatima terveystodistus ja lähettäjän/omistajan itsensä tarvitsemat asiakirjat. Kuljetusyrityksen vastuulla on myös tarkistaa, että kuljetettava koira vaikuttaa riittävän hyväkuntoiselta matkustamaan lentoteitse määränpäähän. Sen on myös huolehdittava siitä, että koiralla on matkan aikana riittävän hyvät olosuhteet tarkistamalla kuljetuslaatikon määräystenmukaisuus. (ks. s.15.)(Live Animals Regulations 2008, 3-4.)

Kuljetusyrityksen on varmistettava, että kuljetuslaatikko on vaatimusten mukainen ja että lentokoneessa on ruuma, jossa on toimiva ilmanvaihto sekä lämmitysmahdollisuus. Edellä mainittu ei koske niitä koiria jotka kuljetetaan käsimatkatavarana. (Live Animals Regulations 2008, 3-4.)

Rahtina kuljetettava eläin altistuu sääolosuhteille lastaus-, välilasku ja purkupaikalla. Kuljetusyrityksen on suojeltava koira niin, ettei esim. suora auringonpaiste pääse kohoamaan liaksi lämpötilaa kuljetuslaatikossa. Koiran luokse on tarpeen tullessa päästävä myös lennon aikana. (Live Animals Regulations 2008, 3-4.)

2.4.4 Kuljetuslaatikon vaatimukset

LAR:in määräysten mukaan kuljetuslaatikon materiaaleina voi käyttää lasikuitua, jäykkää muovia, kiinteää puuta tai vaneria. Lasikuitu ja muovi soveltuvat hyvin pienten ja keskikokoisten koirien kuljetuslaatikoihin, kun taas puu ja vaneri sopivat paremmin isoille ja painaville koirille. Laatikon tulee olla sopivan kokoinen siinä matkaavalle koiralle, niin että se pystyy kääntymään, seisomaan, istumaan suorassa ja makaamaan luonnollisessa asennossa. Kuljetuslaatikon korkeus määräytyy koiran korkeimman kohdan (D) mukaan (ks. kuva 1). Laatikon pituus määräytyy seuraavan kaavan mukaan: $A + \frac{1}{2}B$ eli lasketaan yhteen koiran kokopituus (A) ja puolet sen raajojen pituudesta (B) (ks. kuva 1). Kuljetuslaatikon vähimmäisleveyden tulee olla kaksi kertaa koiran hartialeveyden (C) levyinen (ks. kuva 1). (Live Animals Regulations 2008, 202, Finnair 2010, Finnair Cargo 2010a.)

Kuva 1. Kuljetuslaatikon vaatimukset (IATA 2010a)

Kuljetuslaatikon kolmen seinän on oltava kiinteitä, lukuun ottamatta ilmastointiaukkoja (ks. kuva 2). Ilmastointiaukkojen tulee olla vähintään 2.5 cm halkaisijaltaan ja niiden sijainti on oven vastakkaisella seinustalla ylimmällä kolmanneksella. Sivuseiniin tuuletuspintojen sijainti on myös ylimmällä kolmanneksella ja minimivaatimuksena on 2.5 cm reiät 10 cm etäisyydellä toisistaan kahdessa rivissä. Tuuletuspinnan yhteenlasketun

määrän tulee olla 16% kuljetuslaatikon kokonaispinnasta. Useimmissa myynissä olevissa muovisissa kuljetushäkeissä on kummallakin sivulla tuuletusreiät toteutettu samantyyppisellä avonaisella kalteriratkaisulla, kuin häkin ovi. (Live Animals Regulations 2008, 202-203.)

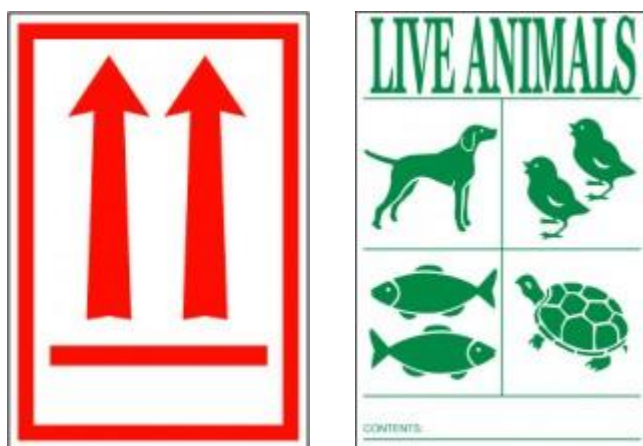
Kuva 2. Kuljetuslaatikko (PetenKoiratarvike 2011)

Laatikon pitkällä sivuilla tulee olla kädensijat, jotka helpottavat sen liikuttelua. Kädensijat ovat useimmiten kuljetuslaatikon reunalistassa, joka tulee ulos laatikon reunoista. Reunalistan tarkoituksena on myös estää laatikon lastaaminen aivan kiinni muihin laatikoihin, jotta ilma pääsee varmasti kiertämään kunnolla (ks. kuva 2). (Live Animals Regulations 2008, 202-203.)

Kuljetuslaatikon lattian on oltava kiinteä sekä sisältä vedenpitävä. Laatikon tulee olla turvallinen eläimelle ja sen sisäreunojen tulee olla pyöristetty tai muuten tasoitetut. Kuljetuslaatikon toisen päätyseinän on oltava kokonaan avoin verkkoseinä, jossa on oltava tukeva verkko-ovi, jota koira ei saa pois paikoiltaan (ks. kuva 2.). Oven verkon on oltava kuono- ja tassukestävää materiaalia, jotta koira ei vahingoita itseään tai käsittelijää. LAR:in määräysten mukaan eläimiä voi kuljettaa ainoastaan lukitussa kuljetuslaatikossa. Oven lukon on oltava aukaistavissa ulkopuolelta ilman apuvälineitä ja sen tulee olla sellainen, ettei se voi aueta vahingossa eikä koira pysty sitä itse aukaisemaan matkan aikana. Yli 60 kg painavaa kuljetuslaatikkoa on voitava liikutella trukilla. (Live Animals Regulations 2008, 202-203.)

Koiran kuljetuslaatikon on oltava rakenteeltaan turvallinen, jotta henkilökunta pystyy hoitamaan koira pelkäämättä, että se aiheuttaa vaaraa matkan aikana. (Live Animals Regulations 2008, 3-4.) Rahtina kuljetettavan koiran kuljetuslaatikkoon on laitettava vesi- ja ruoka-astiat, jotka voidaan täyttää laatikon ovea avaamatta. (Live Animals Regulations 2008, 203.)

LAR:in määräysten mukaan koiran kuljetuslaatikossa tulee olla vähintään kolmella sivulla tarra, jossa lukee tämä puoli ylöspäin englanniksi eli ”this side up” tai ylöspäin osoittava nuoli (ks. kuva 3). Tarran tulee kooltaan olla vähintään 7,4x10,5cm. Koiran kuljetuslaatikossa tulee myös olla ainakin yhdellä sivulla sekä laatikon päällä ”live animals” eli eläviä eläimiä tarra (ks. kuva 3). Tarrassa olevien kirjainten koon tulee olla yli 2,5 cm korkeita ja sen koon tulee minimissään olla 10x15cm. Nämä merkinnät voivat myös olla painettuna itse laatikkoon. (Live Animals Regulations 2008, 203)

Kuva 3. Tarrat tämä puoli ylöspäin ja eläviä eläimiä (Freight Merchandising Services 2011a, 2011b.)

2.5 Koiran tuontia ja vientiä koskevat säädökset EU:n sisällä

Koiran Suomeen tuontiin toisesta EU maasta ja vientiin toiseen EU maahan liittyy erilaisia vaatimuksia. Vaatimukset eroavat hieman toisistaan, riippuen siitä onko kyseessä kaupallinen vai ei-kaupallinen tuonti/vienti. Tämän lisäksi EU:n sisällä on maita, joiden vaatimukset eroavat muista EU maista. Koiran tuontiin ja vientiin EU:n sisällä tarvitaan mm. lemmikkieläinpassi ja erinäisiä rokotuksia sekä lääkityksiä.

2.5.1 Lemmikkieläinpassi

Lemmikkieläinpassin tarkoituksena on helpottaa koirien kuljettamista EU-maiden sisällä. Passi on koirille pakollinen EU-maiden välisissä kuljetuksissa, sillä sen avulla todistetaan, että koira täyttää kuljetusta koskevat vaatimukset. Muita asiakirjoja ei tarvita. Passi otettiin käyttöön heinäkuussa vuonna 2004 ja sen malli on sama kaikissa EU-maissa (ks. liite 2). Lemmikkieläinpassi on käytössä EU-maiden lisäksi myös Norjassa, Sveitsissä, San Marinossa ja Liechtensteinissa. (Evira 2011b, EUR-lex 2010.)

Lemmikkieläinpassi ostetaan eläinlääkäriltä. Eläinlääkäri tarkistaa ja kirjoittaa passiin koiran ja sen omistajan tiedot sekä koiran tunnistusmerkintää koskevat tiedot. Koira tunnistusmerkitään joko mikrosirulla tai tatuoinnilla, joka sisältää tiedot koirasta ja sen omistajasta. Tatuoinnin hyväksyminen tunnistusmerkinnäksi päättyi 3.7.2011, siitä lähtien vain mikrosirumerkintä sallitaan. Lemmikkieläinpassiin merkitään tiedot koiran rokotuksista, mahdollisista ekinokokkoosi- ja punkkilääkityksistä sekä raivotautivastaineiden määrityksistä, niille osoitettuun kohtaan (ks. liite 2). (Evira 2011b, EUR-lex 2010.)

Aina kun lemmikkieläinpassiin lisätään tietoja, esim. uusitaan rokotuksia, tarkistaa eläinlääkäri samalla koiran tunnistusmerkinnän. Passi on käyttökelpoinen myös liikuttaessa EU maiden ulkopuolella ja siihen voidaan tehdä lisämerkintöjä, jotka helpottavat matkustamista. (Evira 2011b, EUR-lex 2010.)

2.5.2 Koiran ei-kaupallinen tuonti ja vienti EU:n sisällä

Koiran ei-kaupallista tuontia toisesta maasta tai vientiä toiseen maahan EU:n sisällä ohjaavat monet säädökset. Osa niistä liittyy koiran tunnistamiseen. Ei-kaupallisessa viennissä tai tuonnissa täytyy koiran olla tunnistusmerkitty joko ISO 11784- tai ISO 11785- standardin (ks. liite 3.) mukaisella mikrosirulla tai tatuoinnilla. (Tatuoinnin hyväksyminen merkinnäksi päättyi 3.7.2011.) Tunnistusmerkintä tulee tehdä ennen kuin koiralle annetaan raivotautirokote. Mikäli koiran mikrosiru ei ole ISO 11784- tai ISO 11785- standardin mukainen, tulee koiran kanssa matkustavalla olla mikrosirun lukemiseen tarvittava laite. (Evira 2011c, Evira 2011d.)

EU:n asettamat säädökset sisältävät myös yksityiskohtaisia ohjeita koiran rokotuksista, joita se tarvitsee matkustaessaan maasta toiseen. Raivotautirokote on annettava koiralle vähintään 21 vrk ennen tuontia ja sen tulee olla annettu kansainvälisen standardin mukaisella inaktivoitulla rokotteella. Varoaikaa ei tarvita jos kyseessä on uusintarokotus, kunhan se on annettu ennen edellisen rokotuksen voimassaolon päättymistä. Merkintä annetusta rokotteesta kirjataan koiran omaan lemmikkipassiin. (Evira 2011c, Evira 2011d.)

Koiralle on annettava määrätty annos pratsikvantelia tai epsiprantelia sisältävää lääkettä ekinokokkoosia aiheuttavia heisimatoja vastaan enintään 30 päivää ennen koiran saapumista Suomeen. Lähtömaan eläinlääkäri merkitsee ekinokokkoosilääkityksen (=heisimatolääkitys) saaduksi koiran lemmikkieläinpassiin. Heisimatolääkitystä ei tarvitse antaa mikäli koiran tuodaan Ruotsista, Iso-Britanniasta, Irlannista tai Maltalta. Lääkitystä ei myöskään vaadita siinä tapauksessa, jos koira tuodaan Suomeen 24 tunnin kuluessa siitä, kun se on viety pois Suomesta. Alle kolmen kuukauden ikäiselle koiranpenulle ei tarvitse antaa ekinokokkoosilääkitystä. (Evira 2011c, Evira 2011d.)

Koiran mukana on oltava lemmikkieläinpassi, johon tehdään merkinnät edellä mainituista toimenpiteistä, joita ovat koiran tunnistetiedot sekä eläinlääkärin tekemät merkinnät voimassa olevasta raivotautirokotteesta ja ekinokokkoosilääkityksestä. (Evira 2011c, Evira 2011d.)

2.5.3 Koiran ei-kaupallinen vienti Ruotsiin, Maltalle, Iso-Britanniaan ja Irlantiin muista EU-maista

Ruotsin, Maltan, Iso-Britannian ja Irlannin tuontivaatimukset toisesta EU maasta poikkeavat jonkin verran yleisistä vaatimuksista. Suurin osa tuontivaatimuksista on samoja kuin muilla EU mailla, mutta niiden lisäksi mailla on joitakin omia erityisvaatimuksia.

Ruotsi

Ruotsilla on samat tuontivaatimukset aikuisille koirille kuin muilla EU mailla. Tämän lisäksi se vaatii raivotautivasta-aineiden määrityksen. Ruotsiin tuotavalla aikuisella koiralla on oltava lemmikkieläinpassi, johon on merkitty tunnistustiedot, joko mikrosiru tai

tatuointi, raivotautirokotus ja tieto ekinokokkoosikäsittelystä. Maahan tullessa koira on tullattava. (Jordbruksverket 2010, Tullverket 2010, Evira 2011e.)

Pratsikvantelia sisältävä ekinokokkoosilääke on annettava aikuiselle koiralle korkeintaan 10 päivää ennen maahan tuontia. Eläinlääkäri antaa tämän lääkityksen ja merkitsee sen annetuksi koiran lemmikkieläinpassiin. Poikkeuksen tästä tekevät koirat, jotka tuodaan Ruotsiin suoraan Suomesta, Maltalta, Iso-Britanniasta tai Irlannista. Näistä maista koiran voi tuoda Ruotsiin ilman ekinokokkoosilääkitystä. (Jordbruksverket 2010, Evira 2011e.)

Ruotsin vaatimaa raivotautivasta-aineiden määrittystä varten koirasta on otettava verinäyte, joka tutkitaan EU:n hyväksymässä laboratoriossa (Suomessa Evira). Tämä voidaan tehdä aikaisintaan 120 vrk viimeisimmästä raivotautirokotuksesta tai ennen rokotuksen voimassaoloajan umpeutumista. Jatkossa raivotautivasta-aineiden määrittystä ei tarvitse uusida, mikäli rokotus uusitaan rokotteen valmistajan antamien suositusten mukaan. Tästä on oltava luotettava merkintä lemmikkieläinpassissa. (Jordbruksverket 2010, Evira 2011e.)

Ruotsi eroaa muista EU maista siinä, että se vaatii maahan tullessa koiran ilmoittamista tulliviranomaisille. Tullauspisteen infotaululta löytyvät yhteystiedot ja ohjeet miten tulee toimia, mikäli tullinhenkilökuntaa ei ole paikalla. (Jordbruksverket 2010, Tullverket 2010.)

Pentukoiran tuontivaatimukset Ruotsiin eroavat hieman muiden EU maiden vaatimuksista. Alle kolmen kuukauden ikäisen rokottamattoman koiranpennun tuonti Ruotsiin edellyttää Jordbrukverketin myöntämää maksullista poikkeuslupaa (ks. liite 4). Hakemuksen on oltava Jordbrukverketissä vähintään 30 vrk ennen suunniteltua Ruotsiin tuontiajankohtaa ja kuitti suoritetusta maksusta on liitettävä hakemuksen mukaan. Poikkeusluvan saanti edellyttää, että pennun on oltava alle kolme kuukautta vanha vientihetkellä ja sen tulee olla tunnusmerkitty joko mikrosirulla tai tatuoinnilla ja sillä tulee olla lemmikkieläinpassi. Pennulla ei saa olla raivotautirokotusta ja se on tuotava suoraan kasvattajan luota. Lupahakemukseen on myös liitettävä mukaan kasvattajan täyttämä kasvattajantodistus (ks. liite 5). Tästä todistuksesta tulee ilmetä, että koiran-

pentu on ollut vain kasvattajan luona ja ettei se ole ollut kontaktissa sellaisten eläinten kanssa, jotka voivat kantaa rabiesvirusta. (Jordbruksverket 2010, Evira 2011e.)

Malta

Maltalla on muutamia omia säädöksiä, joita se vaatii noudatettavan. Malta vaatii maahan tuotavalta koiralta ISO 11784- standardin mukaista mikrosirumerkintää. Lisäksi sillä on useampia koiran rokotuksia koskevia sääntöjä. Koiran täytyy olla rokotettu kansainvälisen standardin mukaisella inaktivoitulla raivotautirokotteella. Se vaatii myös raivotautivasta-aineiden määrityksen tekoa. Koirasta on otettava verinäyte, vähintään 30 päivän jälkeen rokotuksen annosta. Verinäyte tutkitaan EU:n hyväksymässä laboratoriossa (Suomessa Evira). Tämän jälkeen on koiranomistajan odotettava vielä puoli vuotta ennen kuin hän voi viedä koiransa Maltalle tai muuten koira joutuu karanteeniin. Koiralle on annettava ekinokokkoosilääkitys sekä lääkitys punkkeja vastaan 24-48 tuntia ennen sen tuontia maahan. Koiralla tulee myös olla lemmikkieläinpassi, johon kaikki edellä mainitut toimenpiteet ovat kirjattuina. (Fish and farming regulation and control 2010.)

Iso-Britannia ja Irlanti

Iso-Britannian ja Irlannin tuontivaatimukset ovat hyvin samankaltaiset kuin muilla EU-mailla, lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia. Iso-Britanniaan ja Irlantiin voi tuoda koiria ilman karanteenia seuraavista EU maista: Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Viro. Rajoituksena tuonnille on se, ettei koira ole käynyt tuontia edeltävän kuuden kuukauden aikana edellä lueteltujen maiden ulkopuolella. (Defra 2010, Department of Agriculture Fisheries and Food 2010, Evira 2011f.)

Iso-Britannia ja Irlanti hyväksyvät koirien kuljettamisen vain tiettyjen lentokuljetusyri-
tysten koneilla ja reiteillä. Esimerkiksi koiran vienti lentoteitse Suomesta Iso-Britanniaan on luvallista vain Helsinki-Vantaan lentokentältä Heathrown kentälle käyttäen joko Finnairin tai KLM Cargo yhtiöiden koneita. Irlantiin ei tällä hetkellä ole hyväksyttyä reittiä suoraan Suomesta, mutta koira on mahdollista viedä sinne Prior Approval System-menettelyllä (ks. viimeinen kappale). Kaikkien Iso-Britanniaan ja Irlan-

tiin lentoteitse kuljetettavien koirien on matkustettava rahtina ruumassa. (Defra 2010, Department of Agriculture Fisheries and Food 2010, Evira 2011f.)

Samoin kuin muut EU-maat myös Iso-Britannia ja Irlanti vaativat että, koira tulee olla tunnusmerkitty ISO 11784 -standardin tai ISO 11785 -standardin mukaisella mikrosirulla, tatuointia ei hyväksytä riittävänä merkintänä. Jos koira on kuitenkin tunnusmerkitty jollain muulla kuin ISO -standardien mukaisella mikrosirulla tulee koiran saat-
tajalla olla mukana kyseistä mikrosirua lukeva lukulaite. (Defra 2010, Department of Agriculture Fisheries and Food 2010, Evira 2011f.)

Raivotautirokotteesta Iso-Britannia ja Irlanti määräävät, että koiran on oltava rokotettu sitä vastaan ja raivotautivasta-aineiden määrityksen jälkeen täytyy odottaa vähintään kuusi kuukautta ennen kuin koiran voi tuoda maahan. Vasta-aineiden määritystä ei tarvitse jatkossa uusida, mikäli raivotautirokotus uusitaan rokotteen valmistajan suositteleman ajan puitteissa. (Defra 2010, Department of Agriculture Fisheries and Food 2010, Evira 2011f.)

Koiralle on annettava pratsikvantelia sisältävää ekinokokkoosilääkettä 24-28 tuntia ennen matkaa ja se on käsiteltävä punkkeja vastaan tarkoitettulla aineella. Punkkipantaa maat eivät pidä riittävänä tehokkaana ja sitä ei hyväksytä. Koiralle vaaditaan oma lemmikkieläinpassi, josta tulee käydä ilmi kaikki tarvittavat tiedot, kuten tunnistusmerkintä, raivotautirokote ja sen vasta-aineiden määritys sekä ekinokkoosi- ja punkkilääkitys. (Defra 2010, Department of Agriculture Fisheries and Food 2010, Evira 2011f.)

Koira voidaan viedä Suomesta Irlantiin ainoastaan Prior Approval Systemin avulla. Silloin koiran on täytettävä edellä mainitut rokote- ja tunnistevaatimukset. Todistuksen täyttymisestä on lähetettävä Irlantiin ainakin kymmenen työpäivää ennen matkan toteutumista joko faksilla tai sähköpostitse. Yhteystiedot löytyvät Irlannin viranomaisten Internet-sivuilta. (www.agriculture.gov.ie/pets). Ainoa reitti Irlantiin lentoteitse on Dublinin lentokentän kautta. Lisäksi vaaditaan kirjallinen ilmoitus siitä, että koiran kanssa matkustaa joko sen omistaja tai muu siitä vastaava henkilö. Ilmoitukseen on myös liitettävä henkilön yhteystiedot Irlannissa. Viranomaisille on ilmoitettava matkasuunnitelmat viimeistään vuorokausi ennen matkaa. Ennen saapumista Dublinin lento-

kentälle on järjestettävä valtuutetun kuljetusyhtiön kuljetus koiralle Lissenhall Veterinary Hospital:iin eläinlääkärin tarkistusta varten. Tästä aiheutuvat kustannukset tulevat koiran omistajan/saattajan maksettaviksi. Ennen matkustamista on esitettävä kirjallinen selvitys viranomaisille, että edellä mainitut järjestelyt on hoidettu. (Department of Agriculture Fisheries and Food 2010.)

Iso-Britannia ja Irlanti eroavat muista EU maista myös siinä, että tiettyjen koirarotujen vienti on niihin kokonaan kielletty. Näitä rotuja ovat pitbullterrieri, japanese tosa, dogo argentino ja fila brasileiro. (Defra 2010, Department of Agriculture Fisheries and Food 2010, Evira 2011f.)

2.5.4 Koiranpennun ei-kaupallinen tuonti Suomeen EU-maista

Lista maista, joista saa tuoda alle kolmen kuukauden ikäisiä, raivotautia vastaan rokotamattomia koiranpentuja Suomeen muuttuu sen mukaan mikä on raivotautitilanne EU maissa. Tällä hetkellä kyseiset maat ovat: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Itävalta, Kreikka, Kypros, Luxemburg, Malta, Norja, Portugali, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Sveitsi, Tanska, Tšekki ja Iso-Britannia. Ennen koiranpennun maahan tuontia tulee tarkistaa tuontiajankohdan raivotautitilanne. (Evira 2011g.)

Rokottamattomien koiranpentujen tuontia rajoittavat useammat vaatimukset kuin aikuisten koirien tuonnissa. Koiranpennun pitää olla alle kolmen kuukauden ikäinen tuontihetkellä ja sillä tulee olla tunnusmerkintä, joko mikrosiru tai selkeä tatuointi. (1.7.2011 jälkeen ei tatuointia enää hyväksytä tunnusmerkinnäksi.) Koiranpennulla tulee olla lemmikkieläinpassi sen tullessa toisesta EU maasta. (Evira 2011g.)

Koiranpennun mukana on oltava kasvattajan allekirjoittama vakuutus siitä, että koira on syntynyt ja ollut hänen luonaan koko ajan syntymästä vientihetkeen saakka. Tästä todistuksesta tulee myös ilmetä, ettei pentu ole ollut kontaktissa villieläinten kanssa. Vakuutus voidaan kirjoittaa erilliselle paperille tai koiranpennun omaan lemmikkieläinpassiin kohtaan XI (ks. liite 2). (Evira 2011g.)

Koiranpennun on tultava Suomeen suoraan lähtömaastaan tai toisen raivotaudista vapaan EU maan kautta. Pennun lentokuljetus voi kuitenkin tapahtua myös jonkun muun maan kautta, kunhan se pidetään kyseisessä maassa kansainvälisen lentokentän alueella. (Evira 2011g.)

2.5.5 Koiran kaupallinen tuonti ja vienti EU:n sisällä

Koirien tuonti ja vienti EU:n sisällä on kaupallista, jos koira on tarkoitettu luovutettavaksi uudelle omistajalle tai edelleen myytäväksi. Tuonti ja vienti luokitellaan kaupalliseksi myös silloin kun tuotavien koirien yhteismäärä on kuusi tai enemmän tai jos koira on tarkoitettu elinkeinon harjoittamiseen. (Evira 2011h.)

Koiran kaupallisessa tuonnissa noudatetaan osittain samoja vaatimuksia kuin ei-kaupallisten koirien tuonnissa. Koiran tulee olla rokotettu, sillä tulee olla lemmikkieläinpassi ja koiran on oltava tunnistusmerkitty. Tämän lisäksi koiralle on suoritettava kliininen tutkimus lähtömaan toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän eläinlääkärin toimesta. Tutkimus on tehtävä enintään 24 tuntia ennen koiran lähtöä. Tutkimuksessa tulee ilmetä, että koira on terve ja kykenevä kestämään kuljetuksen määränpäähän. Kaikki kliinistä tutkimusta koskevat tiedot merkitään lemmikkieläinpassiin. (Evira 2011h.)

Koiran kaupalliseen tuontiin liittyvät säädökset määräävät, että yhdistyksen tai henkilön, joka tuo/välittää koiria toisesta EU:n jäsenmaasta on virallisesti rekisteröidyttävä eläinten tuojaksi. Rekisteröinti tehdään kirjallisella ilmoituksella Eviran eläinten terveys- ja hyvinvointiyksikköön viimeistään 10 arkipäivää ennen koiran tuontia. Kirjallisen ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot: 1) tuojan nimi osoite ja puhelinnumero, 2) tuotava eläinlaji, 3) valtio, josta eläimet tuodaan, 4) selvitys siitä, että tuojalla on käytössään tilat, jossa eläintä voi tarvittaessa pitää eristyksissä. (Evira 2011h.)

Koirien kaupallisen tuonnin valvomiseksi on perustettu TRACES-järjestelmä (Trade Control and Expert System). Järjestelmä on kehitetty mm. varmentamaan elävien eläinten ja eläintuotteiden jäljitettävyyttä ja valvontaa EU maiden välisessä sisämarkkinakaupassa. Eläinten lähettäjä voi itse rekisteröityä TRACES-järjestelmään siinä maassa mistä

eläimet lähetetään ja laatia TRACES-viestin osan 1, joka sisältää lähetystä koskevat vaaditut tiedot. Myös lähettäjämaan virkaeläinlääkäri voi tehdä tämän rekisteröitymisen. Lähettäjämaan toimivaltainen viranomainen, tarkistettuaan lähetettävät koirat, varmentaa viestin ja lähettää sen sähköisesti vastaanottajamaan viranomaisille. (Evira 2011h.)

Koirien kaupallisessa tuonnissa on tuojan tehtävä kirjallinen ennakoilmoitus koiran saapumisesta Eviran eläinten terveys- ja hyvinvointiyksikköön vähintään 24 tuntia ennen tuontia. Ilmoituksessa tulee olla seuraavat tiedot: 1) mitä eläimiä lähetys sisältää, 2) eläinten määrä, 3) eläinten lähtöpaikka, 4) eläinten sijoituspaikka ja 5) tuontiajankohta. (Evira 2011h.)

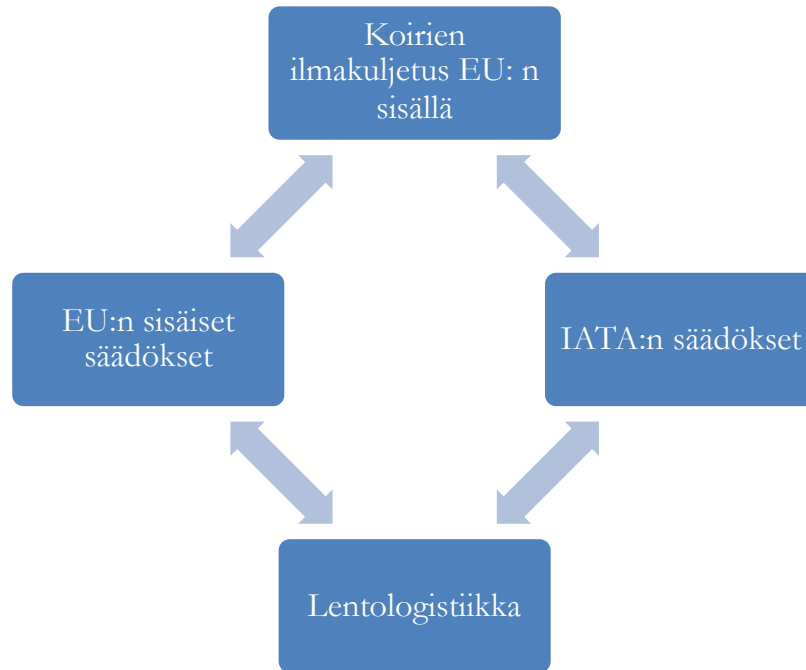
Kaupallisessa tuonnissa on tuojan tarkastettava koira, sen merkitsemisen oikeudellisuus ja tuontiasiakirjat välittömästi tuonnin jälkeen määräpaikassa. Mikäli tarkistuksen tekijä toteaa, että tuontiasiakirjat tai merkitseminen eivät täytä tuontia koskevia vaatimuksia tai ne ovat puutteellisia, on koira eristettävä välittömästi ja asiasta on ilmoitettava kunnan eläinlääkärille. Tuoja ei saa luovuttaa koiraa sen vastaanottajalle, ennen kuin koira ja sitä seuraavien tuontiasiakirjojen on todettu täyttävän tuontivaatimukset. (Evira 2011h.)

Koirien kaupallisessa tuonnissa on tuojan pidettävä luetteloa kaikista tuomistaan lähetyksistä. Tietoja on säilytettävä vähintään viisi vuotta ja siitä on käytävä ilmi mm. koiran saapumispäivä, lähetysten sisältö, lähtömaa ja -paikka. Tiedoista tulee myös selvittää määräpaikka ja se kuka suoritti tuontitarkastuksen sekä koiran mahdollinen vastaanottaja. (Evira 2011h.)

2.6 Työn viitekehys

Tutkimuksen viitekehyksellä tarkoitetaan tutkittavan kohteen eri näkökulmien jäsentelyä selviin kategorioihin tai tekijäryhmiin, joiden välillä voidaan ajatella olevan yhteyksiä. Viitekehys on pelkistetty esitys tutkimuksen teoreettisista lähtökohdista. Viitekehysten luominen pelkästään verbaalisesti on vaikeaa koska runsas sanallinen esitys voi olla vaikeasti hahmotettavissa ja samalla se saattaa aiheuttaa ymmärtämisvaikeuksia. Tästä syystä viitekehys on tavallisesti visualisoitu. (Anttila 1996, 96-97.)

Tutkimuksen viitekehys muodostuu koirien ilmakuljetusta säätelevistä säädöksistä ja eläimiä koskevasta lentologistiikasta. Koirien kuljettaminen lentoteitse vaatii useiden eri tekijöiden huomioonottamista ja suorittamista ennen lentomatkalle lähtöä. Viitekehystä on pyritty luomaan yksinkertainen ja selkeästi ymmärrettävä. Siinä on esitetty tärkeimmät koirien lentokuljettamista EU:n sisällä koskevat tekijät. Alla on kuvattu viitekehys visuaalisesti (ks. kuva 4.).

Kuva 4. Viitekehys

Kuvassa 4. oleva viitekehys tuo esiin sen kuinka koirien ilmakuljetukseen EU:n sisällä sekä itse lentologistiikkaan vaikuttavat IATA:n ja EU:n sisäiset säädökset ja niiden mahdolliset muutokset. IATA:n ja EU:n sisäisiin säädöksiin ja niiden mahdollisiin muutoksiin taas vaikuttaa lentologistiikan ja koirien ilmakuljetuksen tuomat muutokset esim. uudet lentokonetyypit ja koirien ilmakuljettamisen suosion jatkuva lisääntyminen.

3 Tutkimusmenetelmät ja aineisto

Opinnäytetyöni tässä osiossa käsittelen käytettyjä tutkimusmenetelmiä ja sitä kuinka tutkimusaineisto on kerätty. Kerron myös tutkimuksen tulokset ja tulkitsen niiden sisällön. Osion lopussa tarkastelen tutkimuksen reliabiliteettia ja validiteettia.

3.1 Käytetyt menetelmät

Tutkimuksen aineisto kerättiin käyttämällä yhtä kvantitatiivisen tutkimuksen perusmenetelmää, survey-tutkimusta. Englanninkielinen termi survey tarkoittaa sellaisia kyselyä, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, missä aineistoa kerätään standardoidusti ja joissa kohdehenkilöt muodostavat näytteen tai otoksen tietystä perusjoukosta. Standardoitu kysely tarkoittaa sitä, että kysymykset on kysyttävä kaikilta vastaajilta täsmälleen samalla tavalla. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2000, 189.) Tavallisesti survey-tutkimuksessa käytetään kyselylomaketta tai strukturoitua haastattelua. Näin hankitun aineiston avulla pyritään ilmiötä kuvailemaan, vertailemaan ja selittämään. (Hirsjärvi ym. 2000, 130.)

Vaikka kysely suoritettiin kvantitatiiviseen tutkimukseen lukeutuvalla survey-tutkimuksella, sisälsi lomake sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia kysymyksiä. Kyselystä saatu aineisto käytiin läpi niin kvantitatiivisesta kuin kvalitatiivisesta näkökulmasta. Näin koin saavani parhaiten tarvitsemani tiedot kyselyn vastaajilta. Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen analyysi voidaan erottaa toisistaan, mutta aivan yhtä hyvin niitä voidaan soveltaa samassa tutkimuksessa ja saman tutkimusaineiston analysoinnissa. (Alasuutari 2001, 32).

3.2 Aineiston keruu

Aineiston keruu suoritettiin puolistrukturoidun kyselylomakkeen avulla. Kyselylomake sisälsi erityyppisiä kysymyksiä monivalinta-, asteikko- ja avoimia kysymyksiä (ks. liite 6.). Monivalintakysymykset olivat strukturoidun kysymyksen ja avoimen kysymyksen välimuotoja (ks. liite 6. kysymys 5.). Asteikkokysymysten väittämien vastausvaihtoehdot oli jaoteltu seuraavanlaisesti: 5=Täysin samaa mieltä 4=Jokseenkin samaa mieltä 3=En osaa sanoa 2=Jokseenkin erimieltä 1=Täysin erimieltä.

Kyselyn toteutus ja aineiston keräys tehtiin sähköisen Webropol- palvelun avulla Internetissä. Kyselyn suorittamiseen sähköisesti päädyttiin, koska se oli nopea tapa toteuttaa tämän tyyppinen kysely. Webropolin toimintojen avulla kyselyn jakelu sekä vastausten käsittely oli vaivatonta.

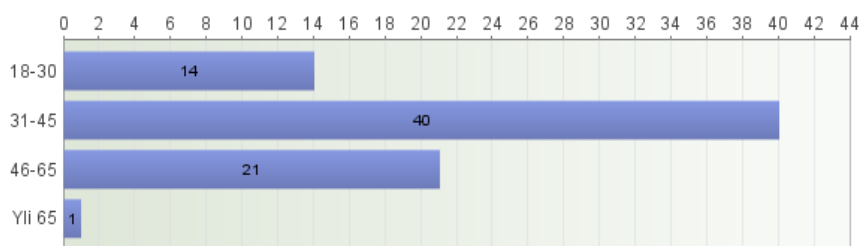
Kysely suoritettiin koiriin keskittyvillä keskustelufoorumeilla. Nämä foorumit olivat: suomi.24.fi, koirat.com, lemmikkipalstat.net, petsie.fi, snjfi.asiakkaat.sigmatic.fi. Näiden lisäksi laitoin kyselyn myös omille kotisivuilleni (erakkoluola.suntuubi.com) sekä facebookiin ryhmän päivän peili (@ lemmikkipalstat) sivuille. (Kaikkien keskustelufoorumien tarkemmat linkit löytyvät lähdeluettelosta.) Kysely toteutettiin aikavälillä 16.3.-28.3. 2011. Kyselyn saatteeksi laitoin jokaiselle keskustelufoorumille lyhyen tekstin, mistä kävi ilmi kyselyn luonne ja se mistä tutkimuksessa on kyse (ks. liite 7).

3.3 Tuloksien esittäminen

Esittelen kyselyni vastaukset aihealueittain. Nämä eri aihealueet eivät olleet eriteltyinä itse kyselylomakkeessani (ks. liite 6), vaan siinä kaikki kysymykset ovat perätysten ilman väliotsikointia. Ryhmittelyn avulla vastaukset ovat helpommin ymmärrettävissä, käsiteltävissä ja tulkittavissa.

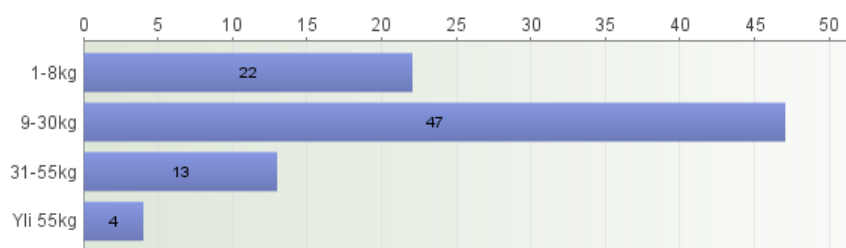
3.3.1 Taustatiedot

Vastauksia Internetissä suorittamaani kyselyyn tuli kaikkiaan 76 kappaletta. Suurin osa vastanneista oli naisia (70kpl), vain viisi vastaaja oli miehiä ja yksi vastaaja jätti vastamatta tähän kysymykseen. Hieman yli puolet vastanneista (40kpl) kuului ikäryhmään 31-45vuotta. Seuraavaksi eniten (21kpl) vastaajia oli 45-65 vuoden ikäryhmässä ja 18-30 vuoden ikäryhmään sijoittui 14 henkilöä. Yksi vastaajista oli yli 65-vuotias (ks. kuvio 1).

Kuvio 1. Vastanneiden ikäjakauma

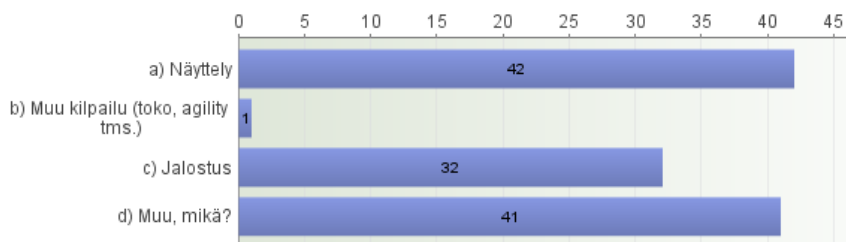
Vastaajien enemmistöllä oli useampi koira. Eniten vastauksia tuli luokkaan neljä tai useampi koira (47kpl). Vastaajien koirien painot olivat yleisemmin 9kg:n ja 30kg:n välillä ja niitä oli yhteensä 47 kpl. Vastaajia, joiden koirat painoivat 1-8kg, oli 22 kpl ja 31-55kg painoisten koirien vastaajia oli 13kpl (ks. Kuvio 2). Neljän koiran painot olivat yli 55 kg.

Kuvio 2. Koirien koot

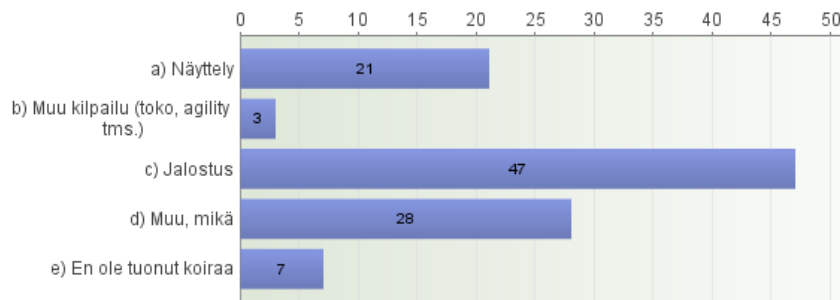
3.3.2 Miksi koiria on kuljetettu

Koirien kanssa matkustaminen EU:n sisällä jakautui suhteellisen tasaisesti kolmen syy kesken; a) näyttelyt, c) jalostus ja d) muu, mikä (ks. kuvio 3). Muu, mikä kohdan lisävas-
tauksista 35kpl koski pennun tuontia Suomeen. Kolmella koiran kuljettamisen syy oli lomamatka. Ainoastaan yksi vastasi koiran kanssa lentomatkustamisen syyksi b) muu kilpailu.

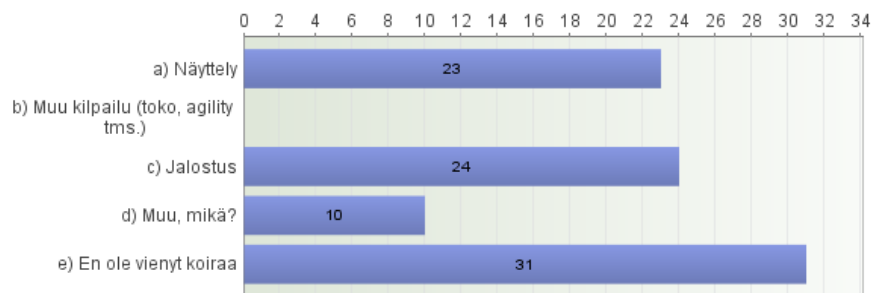
Kuvio 3. Syyt koiran kanssa matkustamiseen

Suurempi osa kyselyyn vastanneista oli tuonut koiran Suomeen kuin vienyt koiran johonkin muuhun EU maahan. Tuontien syyt jakautuivat eri vastausvaihtoehtojen välillä siten, että eniten vastauksia sai vaihtoehto c) jalostus (47kpl). Seuraavaksi eniten (28 kpl) vastattiin kohtaan d) muu, minkä avoimen kysymyksen kohtaan vastattiin yleisemmin pennun tuonti(ks. kuvio 4).

Kuvio 4. Syitä miksi koiria on tuotu Suomeen

Viennin syyt jakaantuivat paljon tasaisemmin kuin tuonnin syyt (ks. kuvio 5). Eniten vastauksia tuli kohtaan e) en ole vienyt koiraa (31kpl). Kohdat a) näyttely ja d)muu ovat saaneet melkein saman verran vastauksia (ks. kuvio 5). Pennun myynti toiseen EU maahan oli yleisin vastaus kysymykseen d) muu, mikä.

Kuvio 5. Syitä miksi koiria on viety muihin EU maihin

Koirien vienti ja tuonti oli vastausten mukaan pääosin ei-kaupallista. Kaikista (75kpl) vastanneista 30kpl vastasi vientinsä olleen ei-kaupallista ja 71:stä vastanneesta 58:n vastaajan koiran tuonti oli ollut ei-kaupallista. Kaupallisessa tarkoituksessa matkustaneista 61% (44kpl) piti tietojen löytämistä helppona ja ei-kaupallisessa tarkoituksessa matkustaneista 85,5% (65kpl).

Avoimeen kysymykseen, mistä tiedot löytyivät, melkein kaikki vastanneet olivat kirjoittaneet ainakin yhdeksi vaihtoehdoksi Eviran. Tämän lisäksi monet olivat etsineet tietoja lentoyhtiöiden sivuilta, kohdemaan viranomaisilta ja Kennelliitosta sekä nykyisen/tulevan koiran kasvattajalta. Yhteensä tähän kysymykseen tuli vastauksia 67 kpl.

3.3.3 Evira

Kaikki kyselyyn vastanneet (76kpl) tiesivät mikä Evira on ja kahta vastaajaa lukuun ottamatta kaikki olivat käyneet Eviran Internet-sivuilla. Tosin yksi vastaaja jätti vastamatta kohtaan oletko käynyt Eviran sivuilla.

Eviran Internet-sivuja koskevaan monivalintakysymykseen vastaajat olivat suurimmaksi osaksi vastanneet olevansa jokseenkin samaa mieltä esitettyjen väittämien kanssa (ks. taulukko 1). Kukaan vastanneista ei ollut täysin eri mieltä väittämien kanssa, mutta jokaiseen väittämään oli tullut kymmenkunta vastausta kohtaan, en osaa sanoa. Eviran Internet-sivujen informatiivisuus sai suurimman keskiarvon (4,05). Muiden väittämien keskiarvot olivat hyvin lähellä toisiaan (ks. taulukko 1.).

Taulukko 1. Vastanneiden mielipide Eviran Internet sivuista

	5	4	3	2	1	Yhteensä	Keskiarvo
Selkeä	15	42	10	8	0	75	3,85
Helppolukuinen	17	40	9	8	0	74	3,89
Informatiivinen	20	41	8	4	0	73	4,05
Ymmärrettävä	17	38	13	6	0	74	3,89
Yhteensä	69	161	40	26	0	296	3,92

Avoimeen kysymykseen tiedottaako Evira muutoksista riittävän hyvin tuli jonkin verran hajontaa siihen vastanneiden (50kpl) kesken. Noin puolet kysymykseen vastanneista oli sitä mieltä, että Evira tiedottaa muutoksista riittävän hyvin. Tosin osa ko. vastauksista sisälsi tiedon, että Evira tiedottaa hyvin omalla Internet-sivustollaan, mutta ei riittävästi muualla. Osa vastaajista mainitsi muutoksista tiedottamisen olevan hidasta. Kaikista vastanneista vain seitsemän kappaletta oli sitä mieltä, ettei Eviran tiedotus ole riittävän hyvää.

3.3.4 IATA ja lemmikkieläinpassi

Suurin osa vastaajista (55kpl) tiesi mikä IATA on. Yli puolet (50kpl) vastaajista ilmoitti tietävänsä mikä yhteys IATA:lla ja koirien lentokuljettamisella on. Ainoastaan 22 vastaajaa, edellä mainituista 50:nestä kyllä vastanneista, kirjoitti mikä se yhteys on. Kaikki he mainitsivat vastauksessaan, että IATA määrittelee koiran kuljetuslaatikon standardit.

Kaikki paitsi yksi kysymykseen vastaamatta jättänyt tiesivät mikä on lemmikkieläinpassi. Suurin osa vastanneista piti lemmikkipassia hyödyllisenä ja koiran kanssa matkustamista helpottavana (ks. taulukko 2). Ainoastaan kolme vastaajaa oli jokseenkin eri mieltä lemmikkieläinpassin hyödyllisyydestä. Molempiin väittämiin tuli muutamia vastauksia kohtaan, en osaa sanoa.

Taulukko 2. Vastanneiden mielipide lemmikkieläinpassista

	5	4	3	2	1	Yhteensä	Keskiarvo
Se helpottaa koiran kanssa matkustamista	54	19	3	0	0	76	4,67
Se on hyödyllinen	57	14	2	3	0	76	4,64
Yhteensä	111	33	5	3	0	152	4,66

3.3.5 Koirien kuljettaminen lentäen ja EU

Monet vastaajista olivat lentokuljettaneet koiria useammalla kuin yhdellä tavalla. Suurin osa vastaajista oli lentokuljettanut koiria käsimatkatavarana, mutta koiran kuljettaminen lentoteitse matkatavarana tai rahtina ei myöskään ollut tuntematonta.

Kysyttäessä vastaajien mielipidettä koiran lentokuljettamisesta EU:n sisällä vastaajat olivat jokseenkin samaa mieltä sen helppoudesta. Se voidaan todeta vastausvaihtoehtojen keskiarvosta, joka oli 4,03 kaikkien vastanneiden kesken (ks. taulukko 3). Väittämiin, että koiran lentomatkustaminen EU:n sisällä on vähän esivalmisteluja vaativaa, tuli eniten vastauksia kohtaan, jokseenkin samaa mieltä. Kumpaankin em. kysymykseen tuli muutamia en osaa sanoa vastauksia.

Taulukko 3. Vastanneiden mielipide koiran lentokuljettamisesta

	5	4	3	2	1	Yhteensä	Keskiarvo
Helppoa	31	27	7	8	2	75	4,03
Vähän esivalmisteluja vaativaa	20	38	3	10	5	76	3,76
Yhteensä	51	65	10	18	7	151	3,89

Avoimiin kysymyksiin EU:n vaikutuksista koiran lentomatkestamiseen, niin kaupallisessa kuin ei-kaupallisessa tarkoituksessa, tuli runsaasti vastauksia. Suuri osa vastauksista oli tosin toteamuksia, ettei vastaaja ollut lentokuljettanut koiria ennen Suomen liittymistä EU:n jäseneksi. Ne vastaajat, jotka olivat kuljettaneet koiria ennen EU:ta ja sen jälkeen olivat sitä mieltä, että koiran lentokuljettaminen on helpottunut EU:n myötä. Syitä tähän helpottumiseen olivat vastaajien mukaan yhtenäistyneet säännökset, lemmikkieläinpassi ja tullimuodollisuuksien nopeutuminen.

3.3.6 Tuonti ja vienti säädökset

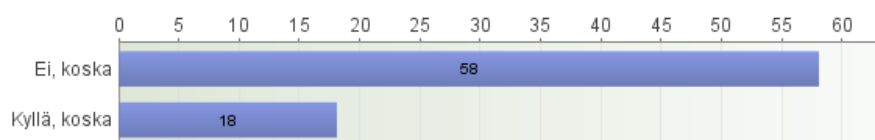
Monivalintakysymykset koirien tuontia ja vientiä koskevista säädöksistä hajosivat toisistaan jonkin verran (ks. taulukko 4). Hajontaa esiintyi eniten väittämän, että säädökset olisivat toimintaa tukevat, kohdalla. Vastaajien mielestä asetetut säädökset olivat jokseenkin selkeitä ja ymmärrettäviä, kuten alla olevan taulukon keskiarvo 3,89 esittää. Tässä pelkkä keskiarvon tarkastelu saattaa antaa virheellisen kuvan. Samoin kun tarkastellaan väittämää, että säädökset tukevat toimintaa, ei voida täysin luottaa saatuun keskiarvoon (3,45), koska kohtaan en osaa sanoa tuli useita vastauksia. Edellä mainituista syistä suurin osa vastaajista on jokseenkin samaa mieltä siitä, että säädökset tukevat toimintaa (ks. taulukko 4).

Taulukko 4. Vastanneiden mielipide koirille asetetuista säädöksistä

	5	4	3	2	1	Yhteensä	Keskiarvo
Selkeät ja ymmärrettävät	20	37	7	9	1	74	3,89
Toimintaa tukevat (esim. helpottaa vientiä)	11	29	14	15	2	71	3,45
Yhteensä	31	66	21	24	3	145	3,68

Vastaajien mielipide Eviran tekemästä tarkennuksesta, joka koskee koirien ekinokokkoosilääkitystä, hajaantui jonkun verran. Kaikista kysymykseen vastanneista 35 kpl oli sitä mieltä, että tarkennus oli tarpeellinen, kun taas 28 kpl piti sitä tarpeettomana ja 11 kpl ei osannut sanoa. Kaksi vastaajaa jätti kokonaan vastaamatta tähän kysymykseen.

Kysymykseen vaikuttaako ekinokokkoosilääkitykseen tehty tarkennus vastaajien koirien lentokuljetukseen tulevaisuudessa vastasi suurin osa (58 kpl) kielteisesti (ks. kuvio 6). Vastaajista 18 kpl oli sitä mieltä, että se vaikuttaa ja kaksi vastaajaa jätti vastaamatta. Ne jotka vastasivat, ettei kyseinen tarkennus vaikuta koiran kanssa lentomatkamiseen olivat sitä mieltä, että lääkkeen saaminen ulkomailla ei ole ongelma, eivätkä he sen takia vähennä EU:n sisällä matkustamista koiransa kanssa. Osa heistä oli jo aikaisemminkin toiminut tarkennuksen edellyttämällä tavalla.

Kuvio 6. Ekinokokkoosilääkityksen tarkennuksen vaikutus matkustamiseen

Vastaajat jotka kokivat, että voimaan tullut Eviran tekemä tarkennus ekinokokkoosilääkityksestä vaikuttaa koiran kanssa matkustamiseen EU:n sisällä kertoivat sen mm. vaikeuttavan matkustamista. Näistä suurimman osan mielestä tarkennus tuo lisäkustannuksia ja hankaloittaa lentomatkustamista koiran kanssa, kun ulkomailta täytyy löytää eläinlääkäri, jolla on oikeudet antaa kyseinen lääkitys. Muutama vastaaja oli sitä mieltä, että jos he jatkaisivat koirien kanssa lentomatkustamista entiseen tapaan, koiralle joutuisi antamaan lääkityksen liian usein.

3.3.7 Lentäminen koiran kanssa

Avoimeen kysymykseen, siitä miksi matkustusmuodoksi oli valittu lentäminen, tuli kaikkein eniten vastauksia, joissa syyksi oli kirjoitettu nopea ja helppo kuljetusmuoto. Osa vastaajista mainitsi, että normaalisti he suosivat autoa, mutta matkan ollessa pitkä lentokone on suositumpi. Muutama vastaaja oli valinnut lentämisen, koska se oli halvin vaihtoehto.

Kysymykseen miten vastaajat kokivat lentomatkustamisen koiran kanssa tuli vastauksia 71 kpl. Vastaukset olivat samankaltaisia, sillä useimpien mielestä koiran kanssa lentäminen oli helppoa ja kokemuksena positiivinen. Muutamia moitteita tuli sääolosuhteista johtuvista viivästymisistä ja odottelusta. Sen sijaan kehuja annettiin lentoyhtiöiden ja lentokenttien henkilöstölle, varsinkin Finnairille.

Kysymykseen onko vastaaja ollut tyytyväinen päätökseensä kuljettaa koira lentäen, vastasi 72 kpl. Vastaajista 70 oli vastannut kyllä ja 4 vastannut ei sekä kaksi oli jättänyt vastaamatta. Kaksi vastaajista oli vastannut kysymykseen sekä kyllä että ei. Ne, jotka vastasivat kyllä, kertoivat tyytyväisyyden syyksi matkanteon helppouden ja nopeuden. Ei vastanneet, olivat pettyneitä päätökseensä matkan aikana tapahtuneiden erilaisten huonojen kokemusten takia.

Avoimeen kysymykseen käyttäisikö lentokonetta koiran lentokuljettamiseen uudelleen, useimmat vastasivat tulevansa käyttämään lentokonetta koiriensa kuljettamiseen lentoiteitse uudelleen, sillä se oli vaivatonta, nopeaa ja suhteellisen edullista.

3.3.8 Muuta aiheeseen liittyvää

Lomakkeen viimeinen kysymys oli avoin. Siinä annettiin vastaajille mahdollisuus kertoa vapaasti mitä haluavat. Tästä syystä vastaukset olivat hyvin erilaisia. Muutama vastaajaa (3kpl) otti kantaa itse kyselylomakkeeseen ja jotkut (2kpl) vastasivat lyhyesti ei. Kaikkiaan kyselyä auttavia vastauksia tuli 18 kappaletta.

Neljän vastaajan mielestä ekinokokkoosilääkityksen antaminen on tärkeätä, mutta sen antaminen 30 päivää ennen matkaa on aivan liian pitkä aika. Heidän mielestään lääkkeen antamisen aikarajoitusta tulisi lyhentää. Neljä vastaajista toivoi, että eri lentoyhtiöiden ja maiden säännökset koirien kanssa matkustamiseen saataisiin nykyistä paremmin yhtenäistettyä.

Kyselylomakkeeseen kantaa ottavista vastauksista yksi kertoi huomanneensa kysymyksessä 11 olleen virheen. Kysymyksessä oli viimeisenä vastausvaihtoehtona en ole tuonut vaikka siinä olisi pitänyt olla en ole vienyt. Yksi vastaajista kertoi, ettei tiennyt kaupallisen ja ei-kaupallisen tuonnin eroja ja yhden mielestä kysymys koskien Eviran Internet-sivuja olisi pitänyt rakentaa selkeämmistä vaihtoehdoista.

3.4 Tulosten tulkinta

Kyselyyn vastanneista suurin osa oli naisia mikä viittaisi siihen, että naiset lentokuljettavat koiria useammin kuin miehet. Jakauma olisi voinut muodostua toisenlaiseksi, jos mukaan olisi otettu joitakin enemmän miehille suunnattuja Internet-sivustoja. Kysely laitettiin vain koira-aiheisille sivustoille, koska vastausaika oli lyhyt.

Tutkimuksen vastaajilla oli useimmiten neljä tai sitä useampi koira. Se voisi tarkoittaa sitä, että suuri osa kyselyyn vastanneista on koirankasvattajia. Tätä käsitystä tukee vastausten enemmistö, jonka mukaan koiria on kuljetettu EU:n sisällä näyttely- ja jalostustarkoituksessa.

Kyselyn vastauksista voi päätellä, että koirien kanssa EU:n sisällä lentomatkustavat ihmiset tietävät hyvin mistä parhaiten löytävät tarvittavat tiedot. Kaikki vastaajat tiesivät Eviran ja paria vastaajaa lukuun ottamatta kaikki olivat käyneet sen Internet-sivuilla. Sivujen esitystapa, informaatio ja ulosanti olivat vastaajien mielestä ymmärrettäviä. Avoimen kysymyksen vastauksissa toivottiin Eviralta, että sen tiedottaminen olisi laajempaa. Sen ei pitäisi pelkästään keskittyä omiin Internet-sivustoihin, Suomen Kennelliiton Internet-sivuihin ja Kennelliiton julkaisemaan Koiramme lehteen. Vastauksien perusteella Eviran tiedottamisen tulisi antaa lisää informaatiota mahdollisista tulevista muutoksista. Tämä tuli esiin etenkin ekinokokkoosilääkityksestä tehtyyn tarkennukseen.

Vastaajien ikäjakauman perusteella tuntuu yllättävältä, että vain muutama oli lennättänyt koiria ennen Suomen EU jäsenyyttä. Toisaalta ennen EU:ta rajojen ylittäminen oli hankalampaa kuin nykyään. Mailla oli erilaisia omia sääntöjä, jotka rajoittivat koirien tuontia ja vientiä enemmän kuin nykyään. Tästä syystä koirien lentomat kustamisen koettiin helpottuneen EU:n ja sen kehittämän lemmikkieläinpassin myötä. Vastaajien mielestä lemmikkieläinpassi oli hyödyllinen ja se helpotti koirien kanssa matkustamista.

Lentomat kustamisen koiran kanssa EU:n sisällä koetaan olevan suhteellisen helppoa eikä sen vaatimia esivalmisteluja koeta kovinkaan vaativina. Tähän liittyy myös vastaajien kokemus siitä, että tuonti- ja vientisäädökset ovat selkeitä ja niiden ymmärtäminen on suhteellisen helppoa. Kaikki tiesivät säädösten löytyvän Eviran sivuilta.

Kyselyn vastauksista ilmenee, että ekinokokkoosilääkitykseen tehdyt tarkennukset jakavat vastaajat kahteen eri leiriin. Toisten mielestä tarkennus on tarpeellinen ja toisten mielestä tarpeeton. Vastausten perusteella osa on sitä mieltä, että tämä tarkennus vaikeuttaa koiran kanssa lentomat kustamista, kun taas toisten mielestä tarkennuksella ei ole siihen mitään vaikutusta.

Lentomat kustamisen suosioon vaikuttavat sen helppous ja nopeus etenkin pidemmillä matkoilla. Näistä syistä monet vastaajista kertovat käyttävänsä lentämistä jatkossakin.

4 Johtopäätökset

Opinnäytetyöni aiheena oli koirien kuljettaminen EU:n sisällä lentoteitse ja sen tavoitteena oli selvittää koirien lentokuljettamiseen liittyviä tekijöitä. Työni tarkoituksena oli tutkia koirien lentokuljettamisen toimimista käytännössä tarkastelemalla erilaisia tekijöitä, jotka määrittelevät ja säätelevät toimintaa. Tutkimuskyselyn osallistujamäärä oli riittävän laaja vaikka vastausaika oli rajoitettu lyhyeksi. Uskon opinnäytetyöni antavan luotettavaa tietoa tutkimusongelman asettamiin kysymyksiin.

Tekemäni kyselytutkimuksen tulokset osoittavat, että yleisimmin koirien kanssa EU:n sisällä lentomatrustava henkilö on nainen. Naisten yliedustukseen vaikuttaa todennäköisesti se, että kysely suoritettiin Internetissä koira-aiheisilla sivustoilla. Kokemukseni mukaan näillä sivustoilla kirjoittelevista henkilöistä suurin osa on naisia ja tämä saattaa osaltaan vaikuttaa tutkimuksen tulokseen sukupuolten jakautumisesta. Sukupuolijakaumasta olisi voinut tulla erilainen, jos kysely olisi suoritettu esim. jonkin koiranäyttelyn yhteydessä tai Internet-kysely olisi laitettu myös muille kuin vain koira-aiheisille keskustelufoorumeille.

Useilla kyselyyn vastanneista oli neljä tai sitä useampi koira. Tästä voisi päätellä, että suuri osa kyselyyn osallistuneista oli koirien kasvattajia eikä ns. tavallisia koiran omistajia. Tulos oli odotettava, koska lentämisen yleisimmät syyt tutkimuksen perusteella olivat koiranäyttelyt, koirien tuonti ja jalostus, jotka kaikki ovat koirien kasvattajien harrastamaa toimintaa.

Positiivisena voi pitää sitä, että kaikki vastaajat tiesivät mikä Evira on ja kaikki olivat käyneet sen Internet-sivuilla. Evira sai jonkin verran moitteita tulevien muutosten tiedottamisesta. Se tuli esiin sekä avoimen kysymyksen että ekinokokkoosilääkitystä koskevissa vastauksissa. Tämä olikin odotettavaa, sillä Evira antoi ekinokokkoosilääkitykseen tehdystä tarkennuksesta tiedotteen 17.12.2010, että vaatimuksia on tarkennettu 1.12.2010 lähtien (Evira 2011i). Toisin sanoen tiedotteen tullessa julki oli tarkennus jo astunut voimaan. Tämä hankaloitti koiran omistajien lentomatrustamisen suunnitelmia. Eviran tulisi parantaa tiedottamistaan ilmoittamalla tulevista muutoksista ajoissa. Tällä

toimenpiteellä Evira helpottaisi koirien lentomatrustamisen suunnittelua. Samalla Evi-
ran luotettavuus koiranomistajien keskuudessa saisi lisäarvostusta.

Lemmikkieläinpassi koettiin vastausten perusteella hyödylliseksi ja koirien lentomatrustamista helpottavaksi välineeksi. Passiin merkitään kaikki matrustavaa koiraa koskevat tarpeelliset tiedot, eikä muita koiraa koskevia dokumentteja tarvita, paitsi jos koira kul-
jetetaan rahtina, silloin on rahtikirjan oltava lemmikkieläinpassin lisänä.

Koirien omistajien mielestä koirien ilmakuljetus EU:n sisällä on suhteellisen helppoa ja sen vaatimat esivalmistelut eivät ole liian vaativia. Näiden lisäksi lentomatrustamisen suosioon tuntuvat vaikuttavan sen helppous ja nopeus etenkin pidemmällä matkoilla.

Internetin keskustelufoorumien valinta kyselyn suorituspaikaksi osoittautui tarkoituk-
senmukaiseksi menetelmäksi. Sen avulla saatiin vastauksia tarpeellinen määrä tarkoin rajatussa ajassa. Foorumeita itse seuranneena tiesin, että sivustoilta löytyy ulkomailla koiriensa kanssa matrustavia.

5 Pohdintaa

Tekemäni opinnäytetyö antoi vastauksia asettamaani tutkimusongelmaan ja sen tavoitteisiin. Osaan näistä saatiin vastaus jo opinnäytetyöni teoriaosuudessa ja toisiin löytyi vastaukset Internetissä tehdyn kyselyn avulla. Rajamaalla työni alueellisesti EU:n sisäiseen lentomatkustamiseen ja kuljetuksen koskemaan pelkästään koiria pystyin tarkastelemaan laajemmin ja yksityiskohtaisemmin koiran matkustamiseen liittyviä tekijöitä.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa tarkastelin hieman logistiikkaa ja lentokuljettamisen logistiikkaa yleiseltä tasolta. Suurimmaksi osaksi käsittelin IATA:n ja EU:n asettamia säädöksiä ja erilaisia elävien eläinten ilmakuljetusta rajoittavia ja ohjaavia säännöksiä. Teoriaosuus nivoutui tutkimusaiheeseen ja perustui tutkimuksen lähtökohtiin. Tutkimuksen viitekehys on selkeä ja ymmärrettävä ja se kuvaa kattavasti koirien lentokuljettamisen eri osatekijät.

Kyselylomake pohjautui teoriaosuudessa esiin tulleisiin faktoihin sekä opinnäytetyön alussa asettamaani tutkimusongelmaan. Mielestäni kysely saavutti opinnäytetyölleni koirien lentomatkustamisesta asettamani tavoitteet sekä vastasi tutkimusongelmaan. Kyselyn kysymysten ymmärrettävyys vaikuttaa tutkimuksen validiteettiin. Varmistaakseni, että kysymykset ymmärretään niin kuin olin tarkoittanut, tarkistutin kyselylomakkeen kahdella koehenkilöllä ennen sen laittamista Internetiin. Webropol- kyselyn avulla sain paljon vastauksia opinnäytetyön tutkimusongelmaan ja tutkimustulokset olivat uskottavia.

Opinnäytetyöni tuloksia voi soveltaa myös muiden pieneläinten kuljetuksessa. Esimerkiksi kissojen ja frettien tuonti- ja vientisäännökset (Evira 2011c) EU:n sisällä ovat hyvin samankaltaiset kuin koiria koskevat säädökset. Tutkimukseni on luotettava ja olen kertonut kuinka olen päätynyt tutkimuksessani kirjoittamiin tulkintoihin.

Tutkimukseni reliabiliteetti on uskottava, sillä sekä kirjallisuus että käyttämäni Internet-materiaali ovat tosia ja peräisin luotettavista lähteistä. Kyselyn aineisto on luotettavaa, sillä siihen osallistui koiranomistajia, jotka ovat lentokuljettaneet koiria ja heillä on asiasta kokemusperäistä tietoa. Tutkimuksen reliabiliteettia lisää se, että se on toistettav-

sa. Tutkimukseni eri vaiheiden selkeä ja todenmukainen raportointi lisää sen toistettavuutta.

Opinnäytetyöni kaltaista tutkimusta ei tietääkseni ole aiemmin tehty. Muutamia tätä tutkimusaihetta sivuava opinnäytetyö on tehty, mutta ne on tehty oppaan muotoon eikä niihin ole liittynyt kysely-/haastattelumenetelmiä. Tästä syystä en pysty vertaamaan opinnäytetyötäni ja sen tuottamia tuloksia aiempiin tutkimuksiin.

Tutkimukseni perusteella pelkkä koirienkuljetukseen erikoistuva yritys ei olisi kannattava, sillä koiria kuljettavat henkilöt toimivat varsin itsenäisesti ja matkustavat itse koiriensa kanssa. He myös tuntevat määräykset yleensä hyvin. Neuvontaan keskittyvä liiketoiminta voisi sen sijaan olla kannattava, sillä osa koiria ilmakuljettavista kokee tarvitsevänsä apua ajantasaisen tiedon löytämiseen.

5.1 Opinnäytetyö prosessina

Opinnäytetyön tekeminen on opettanut minulle kuinka tärkeätä on työn aikatauluttaminen. Aluksi en uskonut siihen ja sen vuoksi työni valmistuminen viivästyi. Toinen syy työni etenemisen hitauteen liittyi IATA:n lähdepoiksen etsimiseen. Standardeja ei löydy tällä hetkellä koottuna kokonaisuutena Internetistä. Säädösten sisältämän kirjan olisi voinut hankkia Internetin välityksellä IATA:lta, mutta se tuntui liian suurelta investoinnilta teoksesta, jota tuskin tarvitsen tämän opinnäytetyön jälkeen. Onnistuin kuitenkin saamaan kirjan useiden välikäsien kautta ja sen jälkeen kirjoittaminen alkoi taas sujua.

Opinnäytetyön rajaamisessa onnistuin mielestäni hyvin. Mielestäni EU:n valitseminen matkustusalueeksi oli looginen ja aiheen kannalta toimiva ratkaisu. Tutkimusongelman kartoittaminen ja kirjallinen muotoileminen tuntui alkuvaiheessa hankalalta. Opinnäytetyön aihe oli minulle entuudestaan tuttu, koska olen itse miettinyt koiran tuontia toisesta EU-maasta Suomeen.

Kirjallisuuskatsauksessa vaikeinta oli sen aloittaminen ja samalla riittävän motivaation löytäminen työn jatkamiselle. Teoriaosuuden jäsentämisen koin alkuun hankalaksi,

mutta se helpottui kun sain kirjoitettua tekstiä enemmän. Aineiston keruu ja se työstäminen tuntui mielenkiintoiselta ja Webropol- kyselyn avulla se oli huomattavan nopeaa.

Opinnäytetyötä tehdessäni hämmästelinkin sen työstämisen vaikeutta. En ole aikaisemmin kokenut raportin tekemistä yhtä vaikeana ja työläänä. Ajattelen sen johtuvan osin siitä, että tiesin nyt kyseessä olevan minulle tärkeän opinnäytetyön. Siihen liittyvät odotukset työn sisällöstä olivat suuremmat kuin tavallisen, johonkin tiettyyn opiskeluaiheeseen kuuluvan raportin.

Lähteet

Alasuutari, P. 2001. Laadullinen tutkimus. 3. uudistettu painos. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Department of Agriculture Fisheries and Food 2010. Home. Animal health and welfare. EU pet passport & pet travel. Entry of pets under Prior Approval System. Luettavissa:

<http://www.agriculture.gov.ie/pets/entryofpetsunderpriorapprovalsysteem/#more>.

Luettu: 28.12.2010.

Defra. Department for Environment Food and Rural Affairs 2010. Home. Wildlife and pets. Pets and horses. Travelling with pets. Luettavissa:

<http://www.defra.gov.uk/wildlife-pets/pets/travel/index.htm>. Luettu: 28.12.2010.

Eskola, J. & Suoranta, J. 2000. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 4. painos. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Erakkoluola 2011. Etusivu. Luettavissa: <http://erakkoluola.suntuubi.com/?cat=1>. Luettu: 17.3.2011.

EUR-Lex 2010. Etusivu. Virallinen lehti. 2003. Marraskuu. L312. Luettavissa:

<http://eur->

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:312:0001:0013:FI:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:312:0001:0013:FI:PDF). Luettu: 01.12.2010.

Evira 2011a. Esittely. Luettavissa: <http://www.evira.fi/portal/fi/evira/esittely/>. Luettu: 15.2.2011.

Evira 2011b. Eläimet. Tuonti ja vienti. EU-jäsenmaat, Norja ja Sveitsi. Koirat, kissat ja fretit. Lemmikkieläinpassi. Luettavissa:

http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti_ja_vienti/eu-

jasenmaat__norja_ja_sveitsi/koirat__kissat_ja_fretit/lemmikkielainpassi/. Luettu: 02.01.2011.

Evira 2011c. Eläimet. Tuonti ja vienti. EU-jäsenmaat, Norja ja Sveitsi. Koirat, kissat ja fretit. Koirien, kissojen ja frettien tuonti EU-maista Suomeen. Luettavissa: http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti_ja_vienti/eu-jasenmaat__norja_ja_sveitsi/koirat__kissat_ja_fretit/. Luettu: 02.01.2011.

Evira 2011d. Eläimet. Tuonti ja vienti. EU-jäsenmaat, Norja ja Sveitsi. Koirat, kissat ja fretit. Vienti muihin EU-maihin ja Norjaan. Luettavissa: http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti_ja_vienti/eu-jasenmaat__norja_ja_sveitsi/koirat__kissat_ja_fretit/vienti_muihin_eu-maihin_ja_norjaan/. Luettu: 02.01.2011.

Evira 2011e. Eläimet. Tuonti ja vienti. EU-jäsenmaat, Norja ja Sveitsi. Koirat, kissat ja fretit. Vienti muihin EU-maihin ja Norjaan. Ruotsi. Luettavissa: http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti_ja_vienti/eu-jasenmaat__norja_ja_sveitsi/koirat__kissat_ja_fretit/vienti_muihin_eu-maihin_ja_norjaan/ruotsi/. Luettu: 02.01.2011.

Evira 2011f. Eläimet. Tuonti ja vienti. EU-jäsenmaat, Norja ja Sveitsi. Koirat, kissat ja fretit. Vienti muihin EU-maihin ja Norjaan. Iso-Britannia ja Irlanti. Luettavissa: http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti_ja_vienti/eu-jasenmaat__norja_ja_sveitsi/koirat__kissat_ja_fretit/vienti_muihin_eu-maihin_ja_norjaan/iso-britanniaja_irlanti/. Luettu: 02.01.2011.

Evira 2011g Eläimet. Tuonti ja vienti. EU-jäsenmaat, Norja ja Sveitsi. Koirat, kissat ja fretit. Koiran- ja kissanpennut. Luettavissa: http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti_ja_vienti/eu-jasenmaat__norja_ja_sveitsi/koirat__kissat_ja_fretit/koiran-ja_kissanpennut/. Luettu: 02.01.2011.

Evira 2011h. Eläimet. Tuonti ja vienti. EU-jäsenmaat, Norja ja Sveitsi. Koirat, kissat ja fretit. Kaupallinen tuonti ja vienti. Luettavissa:

http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti_ja_vienti/eu-jasenmaat__norja_ja_sveitsi/koirat__kissat_ja_fretit/kaupallinen_tuonti_ja_vienti/.

Luettu: 02.01.2011.

Evira 2011i. Eläimet. Uutiset. Arkisto. 2010. Luettavissa:

<http://www.evira.fi/portal//fi/elaimet/ajankohtaista/arkisto/?bid=2305>. Luettu: 02.01.2011.

Facebook 2011. Ryhmä päivän peili (@lemmikkipalstat). Luettavissa:

<http://www.facebook.com/?ref=logo#!/group.php?gid=5167118916>. Luettu: 16.3.2011.

Finnair 2010. Matkustajalle. Matkustusinfo. Matkatavarat. Lemmikkieläimet.

Luettavissa: http://www.finnair.fi/finnaircom/wps/portal/finnair/travel/travel-info/before-the-flight/baggage/pets/fi_FI. Luettu: 20.10.2010.

Finnair Cargo 2010a. Ohjeita rahdin lähettäjälle. Eläinkuljetukset. Ohjeet. Ennen lentoa

Luettavissa: <http://www.finnaircargo.com/fi/cargo/ohjeet-319.html>. Luettu: 20.10.2010.

Finnair Cargo 2010b. Ohjeita rahdin lähettäjälle. Eläinkuljetukset. Ohjeet. Lennolla.

Luettavissa: <http://www.finnaircargo.com/fi/cargo/ohjeet-319.html>. Luettu: 20.10.2010.

Fish and farming regulation and control 2010. Pet travel scheme. Preparing the pet travel scheme. Luettavissa: <http://vafd.gov.mt/preparing-for-the-pet-travel-scheme>.

Luettu: 18.12.2010.

Freight Merchandising Services 2011a. Home. Labels. Handling and shipping labels. Handling Label 100mmx150mm Live Animals (Code VLV). Luettavissa:

<http://www.fmslondon.co.uk/products/Handling-Label-75mmx110mm--Red-Arrows-%28Orientation%29-%28Code-VOR%29.html>. Luettu: 25.02.2011.

Freight Merchandising Services 2011b. Home. Labels. Handling and shipping labels. Handling Label 75mmx110mm Red Arrows (Orientation) (Code VOR) Luettavissa: <http://www.fmslondon.co.uk/products/Handling-Label-75mmx110mm--Red-Arrows-%28Orientation%29-%28Code-VOR%29.html>. Luettu: 25.02.2011.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2000. Tutki ja kirjoita. 5. painos. Tammer-Paino Oy. Tampere.

IATA 2010a. Areas of activity. Cargo. Live animals. Traveller's pet corner. http://www.iata.org/whatwedo/cargo/live_animals/Pages/pets.aspx. Luettu:21.10.2010.

IATA 2010b. Home. Solutions. Publications and interactive tools. Live Animals Regulations (LAR). Luettavissa: <http://www.iata.org/ps/publications/live-animals.htm>. Luettu: 23.11.2010.

IATA 2011a. Home. Mission. Luettavissa: <http://www.iata.org/about/Pages/mission.aspx>. Luettu: 21.01.2011.

IATA 2011b. Home. About us.History. Luettavissa: <http://www.iata.org/about/Pages/history.aspx>. Luettu: 21.01.2011.

Jordbruksverket 2010a. Startside. Djur. In- och utförel. Hundar och katter, införel. Införel från övriga EU. Luettavissa: <http://www.sjv.se/amnesomraden/djur/inochutforsel/hundarochkatterinforsel/inforselfranovrigaeu.4.207049b811dd8a513dc80001358.html>. Luettu: 02.12.2010.

Jordbruksverket 2010b. Djur. In- och utförel. Hundar och katter, införel. Införel av valpar och kattungar. Blanketter. Ansökan - tillstånd för införel av valpar och kattungar yngre än 3 månader. Luettavissa:

http://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/blanketter/djur/in_o_utforsel/D172.PDF. Luettu: 02.12.2010.

Jordbruksverket 2010c. Djur. In- och utförel. Hundar och katter, införel. Införel av valpar och kattungar. Blanketter. Uppfödarintyg / Breeder's Declaration. Luettavissa: http://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/blanketter/djur/in_o_utforsel/D189.PDF. Luettu: 02.12.2010.

Karrus, K. E. 2000. Logistiika. 1.-2. painos. Tummavuoren Kirjapaino Oy. Vantaa.

Kallonen T. 2006. RFID-tekniikan käyttö betonielementtien tunnistamiseen. Diplomityö. Lappeenrannan teknillinen yliopisto. Lappeenranta. Luettavissa: <http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/29800/TMP.objres.485.pdf?sequence=1>. Luettu:16.5.2011.

Koirat.com 2011. Keskustelu. Aikuisten palsta. Luettavissa: <http://www.koirat.com/keskustelu/aikuisten+palsta>. Luettu: 15.3.2011.

Lemmikkipalstat 2011. Keskustelu. Kehän laita. Luettavissa: <http://www.lemmikkipalstat.net/cgi-bin/palsta/forumdisplay.cgi?ohje=aiheet&forum=Keh%E4n+laita&number=12&DaysPrune=20&LastLogin=>. Luettu: 15.3.2011.

Live Animals Regulations. 2008. Effective 1 October 2008 – 30 September 2009. 35th edition. International Air Transport Association. Montreal – Geneva.

Mäkinen, I., Saarialho, A. & Timmerbacka, E.1992. Kuljetusjärjestelmät. MH-Konsultit Oy. Espoo.

Noutajakeskustelu 2011. Suomen noutajakoira järjestö ry. Etusivu. Yleistä. Yleinen keskustelu. Luettavissa: <http://snjfi.asiakkaat.sigmatic.fi/keskustelu/viewforum.php?f=1>. Luettu: 15.3.2011.

PetenKoiratarvike 2011. Etusivu. Matkustus ja näyttelyt. Häkit ja boksit. Muovi ja lentoboksit. Kuljetuslaatikko Vari-Kennel- 53x41x38cm/3kg. Luettavissa: http://www.petenkoiratarvike.com/kuljetuslaatikko__vari_kennel_/53_x_41_x_38_cm__3_kg_pr_60304000105.html. Luettu. 12.1.2011.

Petsie 2011. Suomen suurin lemmikkiyhteisö. Keskustelu. Yleinen keskustelu. Kisat, kyselyt ja valintaketjut. Luettavissa: http://www.petsie.fi/forum.php?catid=99&do_subid=37. Luettu:15.3.2011.

Rauhamäki, H., Mäntynen, J., Mäkelä, T., Sinisalo, E. & Kalenoja, H. 2006. Lentoliikenne ja lentoasemat. Tampereen teknillinen yliopisto. Tampere.

Ritvanen, V., & Koivisto, E. 2007. Logistiikka PK-yrityksessä hankinta kilpailutekijänä. 1. painos. WSOY Oppimateriaalit Oy. Porvoo.

Savonia ammattikorkeakoulu. Etusivu. Tutkimuskohteet. RFID. Standardit. Luettavissa: http://wirelessplatform.savonia.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=27&Itemid=51. Luettu: 16.5.2011.

Suomi24 2011a. Keskustelu. Lemmikit. koirat. Koiramaiset pulinat. Luettavissa: <http://keskustelu.suomi24.fi/debate/5184>. Luettu: 15.3.2011.

Suomi24 2011b. Keskustelu. Lemmikit. koirat. Koiranäyttelyt ja –tapahtumat. Luettavissa: <http://keskustelu.suomi24.fi/debate/5310>. Luettu: 15.3.2011.

Suomi24 2011c. Keskustelu. Lemmikit. koirat. Yleistä koirista. Luettavissa: <http://keskustelu.suomi24.fi/debate/3317>. Luettu: 15.3.2011.

Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärgjundsförening r.y 2010. SKKY tiedoite. Artikkeleita. Luettavissa: http://www.toydogs.net/skky/airlines_pet.htm. Luettu: 16.02.2010.

Tullverket 2010. Innehåll A-Ö. Djur. Hund och katt. Hund eller katt från ett annat EU-land. Broschyrer. Att resa med hund och katt, sammanfattning av regler. Luettavissa: http://www.tullverket.se/download/18.72911ef81298935210b80003153/resa_med_hund_katt_fakta.pdf. Luettu: 20.03.2010.

Liitteet

Liite 1. Rahtikirjan etu- ja takapuoli (1/2)

Live Animals Regulations

SHIPPER'S CERTIFICATION EXAMPLE (Front)

SHIPPER'S CERTIFICATION FOR LIVE ANIMALS
(to be completed in duplicate)

This is to certify that *(check appropriate box)*:

- In addition to having completed all advance arrangements, this consignment is properly described and packed, and is in proper condition for carriage by air according to the current edition of the IATA Live Animals Regulations and all applicable carrier and governmental regulations. The animal(s) of this consignment is (are) in good health and condition.
- Animals taken from the wild for shipment have been appropriately acclimatised.
- This consignment includes species as described in the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES). Applicable permits/certificates are attached to the air waybill.
- This consignment includes species as described in other applicable national legislation.
- In the case of reptiles and amphibians, the animals contained in this shipment are healthy and they have been examined prior to shipment and are free of any apparent injury and readily recognizable diseases. They are also free of external parasitic infestation, including mites, ticks and leeches, that can readily be seen under normal lighting conditions.

The shipper accepts that carriers will not be liable for any loss, damage or expense arising from death due to natural causes, or death or injury of any animal caused by the conduct or acts of the live animal itself or of other animals, such as biting, kicking, goring or smothering, nor for that caused or contributed to by the conditions, nature or propensities of the animals. In no event will carrier be liable for death or injury to an animal attendant caused or contributed to by the condition, conduct or acts of animals.

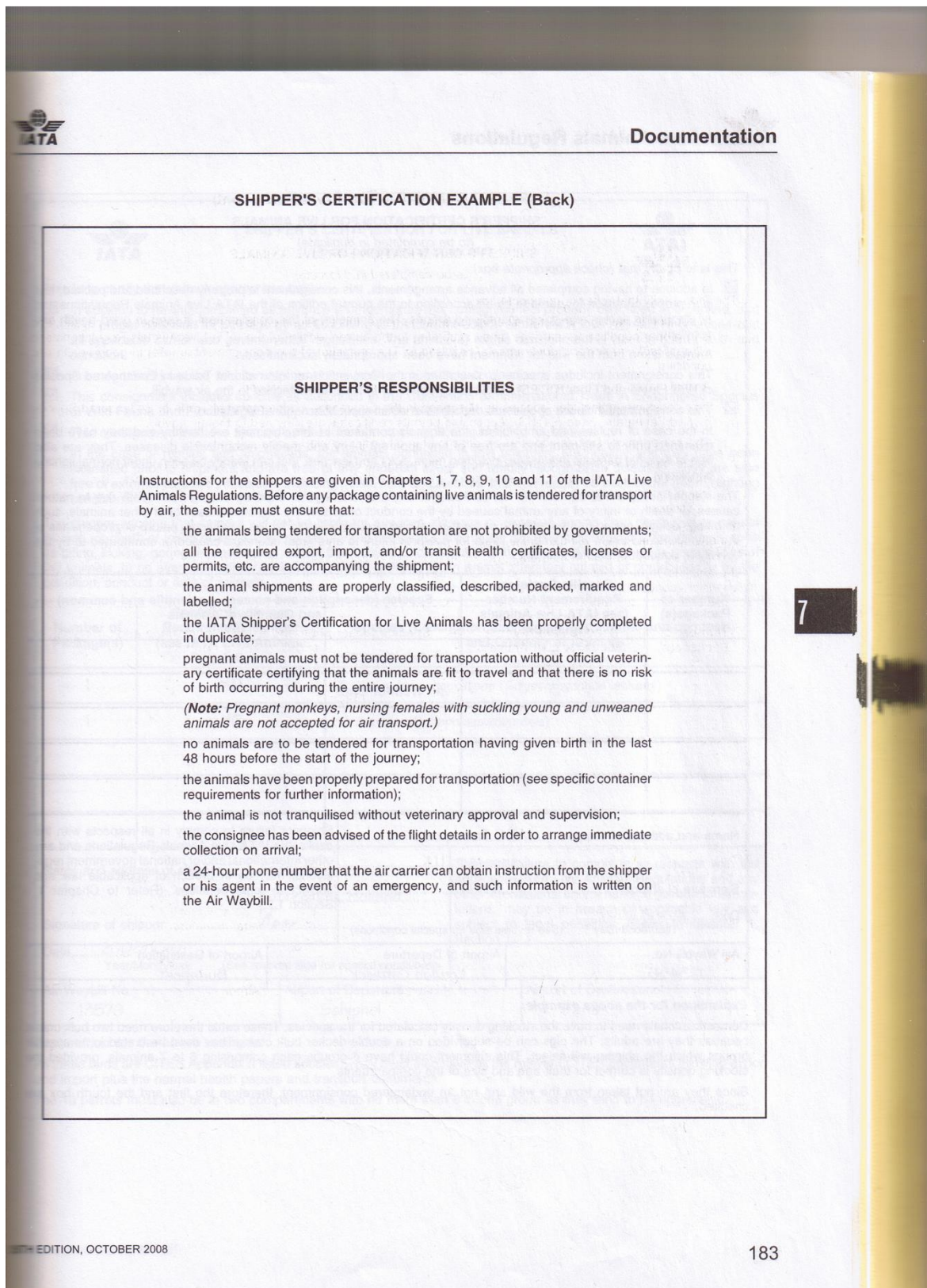
Number of Package(s)	Specific Container Requirement Number (see IATA Live Animals Regulations)	Species (description and names — scientific and common) and Quantity of Animals

Name and address of shipper Signature of shipper..... Date..... <small>Year/Month/Day (See reverse side for special conditions)</small>	Shippers failure to comply in all respects with the applicable IATA Live Animals Regulations and any other international and/or national government regulations, may be in breach of applicable law and subject to legal penalties. (Refer to Chapter 1, Section 1.2.)
--	--

Air Waybill No.	Airport of Departure	Airport of Destination
-----------------	----------------------	------------------------

Note: Recommended size: ISO Standard A4.

182
35TH EDITION, OCTOBER 2008

Live Animals Regulations 2008, 183.

Liite 2. Lemmikkieläinpassi (1/2)

 Euroopan unioni [Jäsenvaltio] LEMMIKKIELÄIMEN TODISTUS <small>Jäsenvaltion ISO-koodi ja numero</small>	I. OMISTAJA	II. ELÄIMEN KUVAUS <div style="border: 1px dashed blue; padding: 10px; text-align: center; margin: 10px 0;"> <i>ELÄIMEN KUVA</i> <i>(vapaaehtoinen)</i> </div> 1. Nimi*: _____ 2. Laji: _____ 3. Rotu: _____ 4. Sukupuoli: _____ 5. Syntymäaika*: _____ 6. Turkki: _____ (väri ja tyyppi) * omistajan ilmoittama
	1. Sukunimi: _____ Etunimi: _____ Katuosoite: _____ Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____ Maa: _____ 2. Sukunimi: _____ Etunimi: _____ Katuosoite: _____ Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____ Maa: _____ 3. Sukunimi: _____ Etunimi: _____ Katuosoite: _____ Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____ Maa: _____	

III. ELÄIMEN TUNNISTUSTIEDOT
1. Mikrosirun numero: _____ 2. Mikrosirun asettamispäivämäärä: _____ 3. Mikrosirun sijainti: _____ 4. Tatuointinumero: _____ 5. Tatuointipäivämäärä: _____ Tiedot on varmistettava ennen uusien merkintöjen lisäämistä todistukseen.
<small>Jäsenvaltion ISO-koodi ja numero</small>

IV. RAIVOTAUTIROKOTUS			
VALMISTAJA JA ROKOTTEEN NIMI	ERÄ- NUMERO	ROKOTUSPÄIVÄ VOIMASSAOLOAIKA ²	HYVÄKSYTTY ELÄINLÄÄKÄRI
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

IV. RAIVOTAUTIROKOTUS			
VALMISTAJA JA ROKOTTEEN NIMI	ERÄ- NUMERO	ROKOTUSPÄIVÄ VOIMASSAOLOAIKA ²	HYVÄKSYTTY ELÄINLÄÄKÄRI
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	1 _____ 2 _____	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
			LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

EUR-Lex 2010.

Liite 2. Lemmikkieläinpassi (2/2)

V. SEROLOGINEN TUTKIMUS RAIVOTAUDIN VARALTA

Olen nähnyt virallisen asiakirjan eläimelle suoritettun serologisen tutkimuksen tuloksista. Tutkimus tehtiin (pp/kk/vvvv) otetusta näytteestä EU-hyväksytyssä laboratoriossa, ja määrittys osoittaa, että neutralisoivien vasta-ainepitoisuus on vähintään 0,5 ky/ml.

Hyväksytyn eläinlääkärin nimi, päiväys ja allekirjoitus:

LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

Jäsenvaltion ISO-koodi ja numero

LISÄTUTKIMUKSEN TAPAUKSESSA

Olen nähnyt virallisen asiakirjan eläimelle suoritettun serologisen tutkimuksen tuloksista. Tutkimus tehtiin (pp/kk/vvvv) otetusta näytteestä EU-hyväksytyssä laboratoriossa, ja määrittys osoittaa, että neutralisoivien vasta-ainepitoisuus on vähintään 0,5 ky/ml.

Hyväksytyn eläinlääkärin nimi, päiväys ja allekirjoitus:

LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

Jäsenvaltion ISO-koodi ja numero

VI. KÄSITTELY PUNKKEJA VASTAAN

VALMISTAJA JA VALMISTEEN NIMI	PÄIVÄMÄÄRÄ ¹ KELLONAIKA ²	ELÄINLÄÄKÄRI
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

VII. KÄSITTELY EKINOKOKKOOSIA VASTAAN

VALMISTAJA JA VALMISTEEN NIMI	PÄIVÄMÄÄRÄ ¹ KELLONAIKA ²	ELÄINLÄÄKÄRI
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
	1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

VIII. MUUT ROKOTUKSET

VALMISTAJA JA ROKOTTEEN NIMI	ERÄ-NUMERO	ROKOTUSPÄIVÄ ¹ VOIMASSAOLOAIKA ²	HYVÄKSYTTY ELÄINLÄÄKÄRI
		1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		1 2	LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

IX. KLIININEN TUTKIMUS

VAKUUTUS	PÄIVÄYS	ELÄINLÄÄKÄRI
Eläin on terve ja kestää kujettamisen määräpajkaansa.		LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
Eläin on terve ja kestää kujettamisen määräpajkaansa.		LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
Eläin on terve ja kestää kujettamisen määräpajkaansa.		LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
Eläin on terve ja kestää kujettamisen määräpajkaansa.		LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

X. LAILLISTUS

LAILLISTAVA ELIN	PÄIVÄYS	LEIMA
		LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		LEIMA JA ALLEKIRJOITUS
		LEIMA JA ALLEKIRJOITUS

XI. MUUTA

Eläinten tunnistus (ISO 11784 ja 11785)

ISO standardit 11784 ja 11785 käsittelevät RFID järjestelmiä eläinten tunnistamiseen. RFID (Radio Frequency Identification) on eläinten tunnistamiseen käytettävä tekniikka, joka hyödyntää langatonta tiedonsiirtotekniikkaa. Tunnistettavaan kohteeseen kiinnitetään tunniste, joka voidaan lukea lukulaitteella langattomasti tietyn etäisyyden päästä. RFID järjestelmä koostuu kahdesta pääosasta: tunnisteesta, joka kiinnitetään tunnistettavaan kohteeseen ja lukulaitteesta, jolla luetaan tunnistimen tiedot.

ISO 11784 ja 11785 standardien mukaisissa järjestelmissä käytetään passiivisia tunnisteita, jotka toimivat LF taajuusalueella, eli 134kHz taajuudella. RFID-teknologian standardit määräävät tunnisteen ja lukijan välisen tiedonvälitysprotokollan, tunnisteen tietosisällön, modulaatiotavat, ohjelmointikielen ja siirtonopeudet sekä muita huomioon otettavia asioita. Tunnisteiden fyysistä muotoa tai rakennetta ei ole määritetty näissä standardeissa ja näin ollen se voidaan suunnitella kullekin eläinlajille parhaiten sopivaksi (koirilla mikrosiru). Alla olevasta taulukosta näkyy koodin tarkempi rakenne.

Taulukko 1. ISO 11784 ja 11785 koodirakenne

Bitin numero	Sisältö	Kuvaus
1	Eläin (1)/Ei eläin (0) sovel- lus	Kertoo käytetäänkö tunnistetta eläinten tunnistamiseen vai johonkin muuhun käyttötarkoitukseen
1 - 15	Varattu	Varattu tulevaisuuden käyttöä varten
16	Dataa (1)/Ei dataa (0)	Kertoo lähetetäänkö ylimääräistä dataa tunnistekoodin perässä
17 - 26	Maakoodi	Maakohtainen tunniste (ISO 3166 mukainen)
27 - 64	Yksilöllinen tunniste	Eläimen maakohtainen tunniste

ISO 11784 ja 11785 mukaiset tunnisteen sisällöt sisältävät ainoastaan yllä kuvatun tietosisällön, joita ei pysty muokkaamaan. Tunnisteiden tiedon muokkaamiseen ei siis ole olemassa käskyjä ja tiedonsiirto tapahtuu ainoastaan tunnisteesta lukulaitteeseen, ei koskaan toiseen suuntaan.

Kallonen T. 2006.

Lite 4. Lupahakemus koiranpennun viennille Ruotsiin

ANSÖKAN - tillstånd för införsel av valpar och kattungar yngre än 3 månader

Fyll noggrant i samtliga uppgifter.
Om någon uppgift saknas i din ansökan skickar vi brev till dig med begäran om komplettering.
OBS! Ansökan handläggs först då alla handlingar kommit in (ansökningsblankett inkl. ID-nr, uppfödartyg och kvitto).
Du kan även skanna din ifyllda ansökan och skicka den med e-post till <jordbruksverket@jordbruksverket.se>.

Ansökan skickas eller faxas till:
Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Fax. 036-19 05 46

1. Sökandens namn och adress		Personnummer	
.....		Telefonnummer (inkl. riktnummer)	
.....		Mobiltelefonnummer	
E-postadress		Faxnummer (inkl. riktnummer)	
Djur nr I	Art och ras	ID-nummer (mikrochip eller tatuering)	Födelsedatum
	Uppfödare		
Djur nr II	Art och ras	ID-nummer (mikrochip eller tatuering)	Födelsedatum
	Uppfödare		
Djur nr III	Art och ras	ID-nummer (mikrochip eller tatuering)	Födelsedatum
	Uppfödare		
Djur nr IV	Art och ras	ID-nummer (mikrochip eller tatuering)	Födelsedatum
	Uppfödare		
Djur nr V	Art och ras	ID-nummer (mikrochip eller tatuering)	Födelsedatum
	Uppfödare		
4. Uppfödartyg bifogas ansökan		5. Ansökningsavgiften är betald	
☐ Ja ☐ Nej, jag kompletterar med det senare		☐ Ja ☐ Nej	
6. Djuret åker	☐ med ägaren	Ombudets namn och adress	
	☐ som fraktgods		
	☐ med ombud		
		
.....		

SJV D172 2010-07 www.jordbruksverket.se-PDF

Underskrift

Datum	Sökandens underskrift
	Namnförtydligande

Postadress	Besöksadress	E-post	Internet	Telefon	Fax	Bankgiro	Plusgiro
JORDBRUKSVERKET 551 82 JÖNKÖPING	Vallgatan 8	jordbruksverket@ jordbruksverket.se	www.jordbruksverket.se	0771-223 223	036-19 05 46	5693-2486	15666-1

Jordbruksverket 2010b.

**UPPFÖDARINTYG /
BREEDER'S DECLARATION**

Uppfödare / Breeder

Namn, adress och land / <i>Name, address and country</i>	Telefonnummer (inkl riktnr) / <i>Telephone No (including country code)</i>
	E-post / <i>E-mail</i>
	Hemsida / <i>Website</i>

Köpare / Buyer

Namn och adress / <i>Name and address</i>	Telefonnummer (inkl riktnummer) / <i>Telephone No</i>
	E-post / <i>E-mail</i>

Deklaration / Declaration

Jag, undertecknad, intygar att nedan angivet/angivna djur föddes och har hållits på min anläggning fram till direkt transport till Sverige. Djuret/djuren har inte haft kontakt med vilda djur. /
I, the undersigned, certify that the animal/s mentioned below was/were born and has/have been kept at my facility until transported directly to Sweden. The animal/s has/have not been in contact with wild animals

Djurslag och ras / <i>Species and Breed</i>	Microchip - tatuering / <i>Microchip - tattoo number</i>	Födelsedatum / <i>Date of Birth</i>
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Datum / <i>Date</i>	Uppfödarens underskrift / <i>Breeder's signature</i>
---------------------	--

SJV D189 2011-01 www.jordbruksverket.se

Postadress	Besöksadress	E-post	Internet	Telefon	Fax	Bankgiro	Plusgiro
JORDBRUKSVERKET 551 82 JÖNKÖPING	Vallgatan 8	jordbruksverket@ jordbruksverket.se	www.jordbruksverket.se	0771-223 223	036-19 05 46	5693-2486	15666-1

Koiran kuljettaminen lentoteitse EU:n alueella

1) Sukupuoli

- Nainen Mies

2) Ikä

- 18-30 31-45 46-65 Yli 65

3) Montako koiraa sinulla on?

- 1 kpl 2 kpl 3 kpl 4 kpl tai enemmän

4) Minkä kokonen/kokoisia (kg) koirasi on/ovat?

- 1-8kg 9-30kg 31-55kg Yli 55kg

5) Mistä syystä olet matkustanut koirasi/koiriesi kanssa EU:n sisällä?

- a) Näyttely
 b) Muu kilpailu (toko, agility tms.)
 c) Jalostus
 d) Muu, mikä?

6) Oletko tuonut koiraa/koiria Suomeen muista EU-maista lentoteitse?

- Kyllä En

7) Oletko vienyt koiraa/koiria muihin EU-maihin lentoteitse?

- Kyllä En

Liite 6. Kyselylomake (2/6)

8) Mikä on ollut tuontisi syy?

- a) Näyttely
- b) Muu kilpailu (toko, agility tms.)
- c) Jalostus
- d) Muu, mikä
- e) En ole tuonut koiraa

9) Mikä on ollut vientisi syy?

- a) Näyttely
- b) Muu kilpailu (toko, agility tms.)
- c) Jalostus
- d) Muu, mikä?
- e) En ole vienyt koiraa

10) Oliko tuontisi kaupallinen vai ei-kaupallinen?

- Kaupallinen Ei-kaupallinen En ole tuonut

11) Oliko vientisi kaupallinen vai ei-kaupallinen?

- Kaupallinen Ei-kaupallinen En ole vienyt

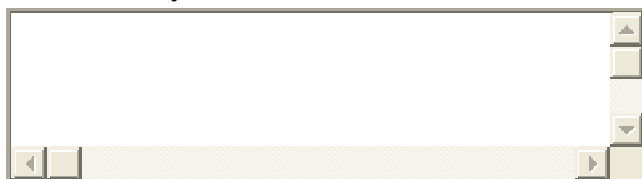
12) Löysitkö mielestäsi helposti tarvittavat tiedot liittyen koiran/koirien kanssa matkustamiseen EU:n sisällä?

- Kyllä En

13) Löysitkö mielestäsi helposti tarvittavat tiedot liittyen koiran/koirien tuontiin ja vientiin EU:n sisällä? (Kaupallinen tuonti/vienti)

- Kyllä En En ole tuonut/vienyt koiraa

14) Mistä löysit nämä tiedot?

15) Tiedätkö mikä Evira on?

Kyllä En

16) Oletko käynyt Eviran internet sivuilla?

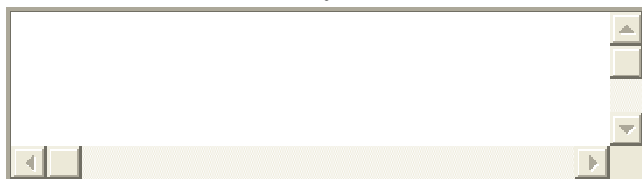
Kyllä En

17) Mitä mieltä olet Eviran internet sivuista koskien koirien tuontia ja vientiä EU:n sisällä?

5=Täysin samaa mieltä 4=Jokseenkin samaa mieltä 3=En osaa sanoa 2=Jokseenkin erimieltä 1=Täysin erimieltä

	5	4	3	2	1
Selkeä	☐	☐	☐	☐	☐
Helppolukuinen	☐	☐	☐	☐	☐
Informatiivinen	☐	☐	☐	☐	☐
Ymmärrettävä	☐	☐	☐	☐	☐

18) Tiedoittaako Evira yleisöä muutoksista riittävän hyvin? Perustele mielipidettäsi.

19) Tiedätkö mikä IATA (International Air Transport Association) on?

Kyllä en

Liite 6. Kyselylomake (4/6)

20) Tiedätkö mikä yhteys IATA:lla ja koirien lentokuljettamisella on?

- Kyllä
 en

21) Tiedätkö mikä lemmikkieläinpassi on?

- Kyllä En

22) Mitä mieltä olet lemmikkieläinpassista ja sen hyödyllisyydestä?

5=Täysin samaa mieltä 4=Jokseenkin samaa mieltä 3=En osaa sanoa 2=Jokseenkin erimieltä 1=Täysin erimieltä

	5	4	3	2	1
Se helpottaa koiran kanssa matkustamista	☐	☐	☐	☐	☐
Se on hyödyllinen	☐	☐	☐	☐	☐

23) Miten olet kuljettanut koiraasi/koiriasi lentokoneessa?

- Käsimatkatavarana Matkatavarana Rahtina

24) Mitä mieltä olet koiran lentokuljettamisesta EU:n sisällä?

5=Täysin samaa mieltä 4=Jokseenkin samaa mieltä 3=En osaa sanoa 2=Jokseenkin erimieltä 1=Täysin erimieltä

	5	4	3	2	1
Helppoa	☐	☐	☐	☐	☐
Vähän esivalmisteluja vaativaa	☐	☐	☐	☐	☐

25) Miten lentäen matkustaminen koiran kanssa on mielestäsi muuttunut EU:n myötä?

26) Miten koiran tuonti/vienti on mielestäsi muuttunut EU:n myötä? (Kaupallinen tuonti/vienti)

27) Millaiset koirille asetetut tuonti/vienti säädökset ovat mielestäsi?

5=Täysin samaa mieltä 4=Jokseenkin samaa mieltä 3=En osaa sanoa 2=Jokseenkin erimieltä 1=Täysin erimieltä

	5	4	3	2	1
Selkeät ja ymmärrettävät	☐	☐	☐	☐	☐
Toimintaa tukevat (esim. helpottaa vientiä)	☐	☐	☐	☐	☐

28) Mitä mieltä olet 1.12.2010 tulleesta tarkennuksesta koirien ekinokokkoosilääkitykseen? (Annettava Suomeen tulevalle koiralle ulkomailla enintään 30pv ennen Suomeen saapumista.)

Tarpeellinen Tarpeeton En osaa sanoa

29) Vaikuttaako 1.12.2010 tehty tarkennus koiran ekinokokkoosilääkitykseen matkustamiseen koirasi/koiriesi kanssa?

- Ei, koska
- Kyllä, koska

30) Miksi valitsit matkustamismuodoksi lentämisen?

31) Minkälaista koiran kanssa matkustaminen lentoteitse mielestäsi oli?

32) Oletko ollut tyytyväinen päätökseesi tuoda/viedä koira lentoteitse?

Kyllä, miksi?

En, miksi?

33) Käyttäisitkö lentokonetta koiran kanssa matkustamiseen/tuontiin/vientiin uudelleen?

Kyllä koska

En, koska

En osaa sanoa

34) Onko jotain mitä haluaisit kertoa kysymyslomakkeen aiheisiin liittyen?

Koirien lentokuljetusta koskeva kysely

Hei.

Teen opinnäytetyötä koirien kuljettamisesta EU:n sisällä lentäen. Toivoisin, että mahdollisimman moni vastaisi viestini lopussa olevaan kyselylinkkiin.

Opinnäytetyöni aiheena on koirien lentokuljettaminen EU:n sisällä. Pyrin opinnäytetyössäni saamaan selville mm. sen miten ja minkä takia koiria on lentokuljetettu EU:n sisällä. Sekä sen kuinka kuljettamiseen tarvittavien tietojen saanti on koiranomistajien mielestä onnistunut. Onko siis tietojen löytäminen ollut helppoa vai ei.

Toivoisin että te, jotka olette kuljettaneet koiria EU:n sisällä, vastaisitte kyselyyni. Kuljetuksessa voi olla kyseessä esim. loma-, näyttely-, tai kisamatkasta taikka ihan vain koiran tuonnista tai viennistä (kaupallisesta tai ei-kaupallisesta).

Tässä linkki kyselyyni, jonka aiheena on siis koirien kuljettaminen lentoteitse EU:n sisällä:

<https://www.webropol.com/P.aspx?id=523858&cid=38671233>

Iso kiitos vastanneille jo etukäteen!